

LISTY UNIVERZITY OBRANY

LEDEN 2009

ZVÍŘATA NA FRONT�

Animali al Fronte

**Výstava italského historika Eugenio BUCCIOLA
dokumentující úlohu zvířecích pomocníků na
významných bojištích.**

Univerzita obrany v Brně ve dnech 10. 2. – 27. 3. 2009.

**Vernisáž výstavy dne 10. 2. 2009 v 15.00 hodin
ve vestibulu FEM, Kounicova 44.**

**Vstup pro veřejnost v pracovní dny
od 8.00 do 18.00 hodin volný.**

Na výstavu vás zve Univerzita obrany v Brně.

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Měsíčník Univerzity obrany

Ročník 5 / číslo 5
akademický rok 2008/2009

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 612 00 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 612 00 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Zdeňka Dubová
zdenka.dubova@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
MO ČR – PIC
(Prezentační a informační
centrum, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6)

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje PIC MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 16. 1. 2009
Číslo 5 vyšlo: 29. 1. 2009

Z OBSAHU

Den otevřených dveří
tentokrát netradičně **5** UO představí na letošním
IDETu novinky **10-11**

Mezinárodní konference
v Orlandu na Floridě **7** Z konference dlouhodobého
strategického plánování **12**

Anglie přivítala studenty
Univerzity obrany **8** Myšlenka vojenského
Erasmu posunuta kupředu **13**

Angličtina pro Listy
Univerzity obrany **9** Den obnovy samostatnosti
českého státu **18**

● EDITORIAL ●

Nahrává zima studentům?

Zima ještě nekončí, teprve se vlastně plně ujala vlády. Zato zimní semestr, ten má opravdu namále. A tak jako zima nám ještě ukáže, co v ní je, ukáží a dennodenně ukazují naši studenti, co v nich je a jak se s tím zimním semestrem vypořádají. Možná jim ta zima k tomu nahrává svou důkladností – v takovémto počasí je opravdu nejlepší sedět doma „za pecí“, a když už tam jste, tak vytáhnout skripta či učebnici a poprat se se všemi těmi fakty, u nichž se očekává, že je přenesete z knih do hlavy a hlavně je pak budete schopni prezentovat zkoušejícím.

Někomu se to podaří lépe, jiný s tím bude mít plné ruce práce. Někdo je také zkušenější, je to třeba i jeho jedenáctý semestr – tak copak teprve ten, jehož je toto zkouškové období premiérové! Z téměř

1500 studentů školy jich plná polovina – přesně 760 – šla v tomto semestru ke zkouškám poprvé.

Věříme však, že nedostatek zkušeností nahradí prvňáci elánem mládí, že nikdo z nich nehodí „flintu do žita“ a že všichni zabojují podle svých možností a schopností. Teď nemám na mysli samozřejmě jen zmíněné prvňáky, ale všech půldruha tisíce studentů, pro něž zkouškové období je příležitostí ukázat, že to se studiem myslí opravdu vážně. A že až se zima vzdá své vlády, budou mít splněné povinnosti všichni, kdo opravdu chtěli, a s novým elánem se vydají vstříc létu a dalším úkolům.

Text: pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.,
náčelník studijního oddělení UO

Dámy a pánové, vážení kolegové, studenti!

Uplynul rok 2008, který byl v životě naší společnosti označován jako rok s magickou osmičkou na konci. Historie Univerzity obrany není tak dlouhá, abychom se na časové ose historického vývoje našli. Jednu paralelu časové periodizace bychom však přece jenom najít mohli. Rok 2008 byl i pro nás o něco více výjimečný než ty ostatní. Proběhly volby na Fakultě vojenského zdravotnictví a Fakultě vojenských technologií a stejně tak i samotná volba rektora Univerzity obrany. Vaše vůle delegovaná na členy akademických senátů se projevila tím, že jste de facto s malými úpravami akceptovali a potvrdili stávající personální obsazení v managementu všech tří uvedených složek.

Tím se uzavřela první konsolidační kapitola školy z let 2004 až 2008. Vyslovili jste tak svoji důvěru pro předložené záměry do budoucna, ale svým rozhodnutím jste také potvrdili souhlasné stanovisko s dosavadní řídicí praxí managementu fakult a rektorátu. Chci vám proto za vaši uvážlivost, pochopení a ochotu naplňovat cíle školy i jménem svých kolegů ještě jednou poděkovat.

Rok 2008 znamenal pro mnohé z vás těžkou a houževnatou práci při naplňování osobních či skupinových výzev na cestě zkva-

litňování výkonových schopností školy. Měli jsme řadu habilitačních řízení či jmenovacích řízení profesorem, na která můžeme být hrdí. I úspěšnost doktorských studií se byt' nepatrně, ale přece jenom posunula vpřed. Deklarovali jsme schopnost velkého vědecko-výzkumného potenciálu, kdy pracovníci školy předložili do různých grantových agentur více než 50 projektů či záměrů. Úspěšnost, která je mnohdy ovlivněna i individuálními hledisky, lze zarámovat mottem naší univerzity „Docendo discimus“. Já věřím, že se naučíme i to, jak vyhrát papírovou válku. Důležité jsou však nápady, a ty máme.

Rok 2008 byl rokem, ve kterém jsme se snažili nejenom rozvíjet vnitřní schopnosti školy, ale i prezentovat Univerzitu obrany v národním a mezinárodním měřítku. Výkony našich studentů při vystoupení na novodobé vojenské přehlídce AČR, doprovodných akcích MO nebo sportovních soutěžích potvrzují, že se nám daří vychovávat novou generaci vojenských profesionálů, na které můžeme být pyšní.

V mezinárodním kontextu se díky aktivitám jak studentů, tak i občanských zaměstnanců a vojáků z povolání stále více upevňuje povědomí, že Univerzita obrany patří mezi špičkové vojenské školy v Evropě. Takto byla

Univerzita obrany představena na dvou jednáních vojenských zástupců Evropské unie v listopadu 2008 ve Francii. Že skutečně na to má, budeme mít možnost se přesvědčit v průběhu předsednictví ČR, kdy se aktivní vystoupení Univerzity obrany v rámci dvou konferencí očekává.

Dámy a pánové,

rok 2009 s sebou přinese nejenom rutinní činnosti, které jako vyspělý tým vědecko-pedagogických a servisních pracovníků dokážeme s jistou mírou úsilí dobře zvládnout (např. kontroly NKÚ či jiné), ale i nová očekávání flexibilních adaptačních schopností Univerzity obrany na nové výzvy praxe, ale i teorie vojenství.

Budeme se zabývat restrukturalizací bakalářských studijních programů s větší orientací na profesní přípravu studentů a posilování vojenských aspektů jejich přípravy. V intencích tohoto přístupu se pokusíme do celého systému vzdělávání u všech kategorií studentů více implementovat poznatkovou platformu „Lesson learned“. Samozřejmě bych mohl pokračovat výčtem řady dalších aktivit, které jsou součástí našeho plánu na rok 2009.

Vážení kolegové, studenti,

můj novoroční příspěvek je jenom kratičkým pozastavením se nad výsledky naší týmové práce, kde nejde primárně o výsledky jednotlivců, ale o deklaraci toho, že Univerzita obrany jako jedinečný vzdělávací prvek v rámci bezpečnostního systému státu naplňuje svoji úlohu a poslání. Plně si však uvědomuji, že právě bez existence zodpovědných, spolehlivých a výborných výkonů všech jednotlivců naší školy by nebylo na čem stavět a dále budovat dobré jméno naší univerzity. Za to vám všem patří mé upřímné poděkování.

Do roku 2009 vám chci popřát hodně zdraví a osobních úspěchů při naplňování vašich cílů, které při společném postupu a úsilí mohou být i očekávaným úspěchem naší školy.

S pozdravem

**rektor-velitel
brigádní generál
prof. Ing. Rudolf Urban, CSc.**

Studenti Univerzity obrany převzali svá ocenění

Bývá téměř pravidlem, že na závěr kalendářního roku hodnotíme výsledky práce a také bilancujeme, co se nám podařilo. Podobně tomu bylo i u studentů Univerzity obrany, kteří ve čtvrtek 11. prosince 2008 převzali ocenění z rukou ředitele Sekce personální-personálního ředitele MO Ing. Milana Gola za přítomnosti ředitele odboru vzdělávání Sekce personální MO Ing. Milana Máchela a rektora-velitele UO brigádního generála prof. Ing. Rudolfa Urbana, CSc., jako výraz poděkování.

Peněžitý dar ředitele Sekce personální-personálního ředitele MO za výtečné studijní

výsledky a reprezentaci Univerzity obrany na veřejnosti obdržela desítka studentů Univerzity obrany: prap. Lukáš Cimbůrek, prap. Michal Koudelka, por. Bc. Marek Krajčík, prap. Bc. Kateřina Rostásová, por. Bc. Michal Hajn, por. Bc. Luděk Janeček, prap. Ing. Pavel Titěra, prap. Petra Pešková, pprap. Zuzana Hrazdírová, prap. Vendulka Čapková.

Všem oceněným patří uznání a gratulace. Svými výsledky dělají radost nejenom sami sobě, ale také vedení univerzity.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Cíle a úkoly Univerzity obrany v roce 2009

Dne 9. prosince 2008 se uskutečnilo velitelské shromáždění rektora-velitele Univerzity obrany, jehož cílem bylo objasnit úkoly, které stojí před univerzitou v roce 2009.

V úvodu svého vystoupení rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál Rudolf Urban uvedl, že Univerzita obrany se za rok 2008 ve své činnosti posunula na vyšší kvalitativní úroveň. Pro rok 2009 zdůraznil, že přímá komunikace s podřízenými do úrovně vedoucích kateder a sjednocování na společné strategii bude jedním z hlavních znaků činnosti vedení školy. Podle vyjádření rektora je pro další budoucnost školy rozhodující úroveň vedoucích kateder. Formálním vyjádřením změny vedení bude mj. jiný obsah pravidelných tematických kontrol, které již proběhly částečně v nové formě na podzim v Ústavu strategických a obranných studií a na Fakultě vojenského zdravotnictví.

Činnost UO se musí více orientovat na potřeby resortu obrany především v projektech obranného výzkumu, které musí reflektovat současné změny vyjádřené i ve Vojenské strategii ČR. Výzvou pro Univerzitu obrany budou aktivity spojené s českým předsednictvím v Evropské unii, především zapojení do činnosti EDA (European Defence Agency) a dalšího rozvoje Military Erasmus.

Mezi prioritní úkoly školy v roce 2009 bude patřit personální politika. V oblasti zis-

kávání lidských zdrojů musí být splněny marketingové cíle Univerzity obrany. Ke zvýšení kvality života příslušníků UO bude vytvořena humanitní služba, tvořená kaplanem, sociologem a právníkem a začleněná v osobním štábu

rektora-velitele. Nadále bude pokračovat úsilí o třígenerační program vědecko-pedagogické personální práce. K tomu budou s vědecko-pedagogickými pracovníky uzavírány smlouvy na dobu určitou a budou získávání civilní studenti doktorských studijních programů jako perspektivní zaměstnanci UO. Vedoucí kateder musí ve spolupráci se správci vojenských odborností pravidelně hodnotit stav přípravy personálu.

Ve vystoupení prorektora pro rozvoj plk. prof. Ing. Bohuslava Příkryla, Ph.D., zazněla nezbytnost přizpůsobit se stále více se prosazujícímu zákaznickému přístupu ke školám, který se odráží především v přípravě nového vysokoškolského zákona. V roce 2009 bude škola pokračovat v rozpracování modelu procesního řízení spojeného se systémem vnitřního hodnocení kvality. Jeho výsledkem bude provedení optimalizace stávající struktury školy. Cílem vedení univerzity je sjednocení úsilí ve splnění hlavního měřítko výkonu školy – dostatečného počtu kvalitních studentů odborně připravených pro potřeby resortu obrany.

Jak dále uvedl prorektor pro studijní a pedagogickou činnost prof. Zdeněk Zemánek,

škola bude pokračovat v dosažení kolegiálního úsilí ke splnění kvality v oblasti pedagogické činnosti. Škola by měla využít svého náskoku v komunikaci s odběratelem, který má oproti civilním školám. Podle prorektora pro vědec-

kou činnost plk. doc. Ing. Martina Macka, CSc., základem práce v oblasti vědecké činnosti bude v nastávajícím roce budování informačního systému vědy a výzkumu a vytvoření systému řízení vědy podobného systému, který je běžně uplatňován na civilních vysokých školách.

Prorektor pro vnější vztahy plk. Ing. Jaroslav Průcha zdůraznil, že v oblasti vnějších vztahů bude univerzita pokračovat ve zvyšování propagace školy a zaměří se na zkvalitnění marketingu aktivní spoluprací s partnerskými sdruženími, útvary a zařízeními AČR a dalšími vnějšími subjekty. Právě oblast marketingu je pro školu velice zásadní. Proto bude nezbytné pokračovat v aktivním a expanzivním marketingu s cílem zabezpečit dostatečné množství studentů v souladu s potřebami resortu Ministerstva obrany. K tomu bude dokončena restrukturalizace webových stránek a dalších komunikačních nástrojů v rámci informačního systému vojenských škol. Univerzita bude nadále pokračovat ve spolupráci se zahraničními partnery především ze zemí NATO a Visehradské skupiny.

V oblasti vojenské činnosti se předpokládá vytvoření standardizovaného systému vedoucího k zabezpečování kázně, pořádku a organizovanosti života, plnění vojenských povinností a dodržování norem a předpisů u všech součástí Univerzity obrany, dále zvýšení odborných vojenských a všeobecných znalostí a zdokonalení metodických návyků ve výchově a výcviku podřízených.

Hlavním úkolem v oblasti logistiky bude navržení a implementace komplexního systému věcné realizace a zabezpečení vědecké a výzkumné činnosti na Univerzitě obrany. I nadále se bude pokračovat v přípravě výstavby multifunkčního bloku v kasárnách J. Babáka.

Velitelské shromáždění přispělo k objasnění hlavních úkolů a rozhodujících opatření k jejich splnění. V závěru shromáždění prorektor pro rozvoj plk. Příkryl vyjádřil přesvědčení, že společnými silami při jasném rozdělení kompetencí a s důrazem na kvalitní plnění úkolů Univerzita obrany stanovené cíle pro rok 2009 splní.

Text: pplk. Dr. Vladimír Šidla, CSc.

Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Vědecká rada Univerzity obrany zasedala

Dne 10. prosince 2008 se konalo řádné zasedání Vědecké rady Univerzity obrany, poprvé v novém funkčním období rektora-velitele Univerzity obrany.

Předseda vědecké rady brigádní generál prof. Ing. Rudolf Urban, CSc., dr. h. c. v rámci zahájení jednání oznámil, že v souvislosti se svým novým funkčním obdobím rektora-velitele UO a zároveň i předsedy Vědecké rady UO se rozhodl obnovit složení vědecké rady. Proto poděkoval za účast ve vědecké radě ve svém uplynulém funkčním období všem jejím členům a zároveň vyzval nové odborníky z řad UO, resortu MO, ale i mimo resort obrany ke členství ve vědecké radě. Členství poté přijalo 41 odborníků, z toho 17 z řad externích organizací, kteří byli následně jmenováni členy Vědecké rady UO. Profesor Urban využil příležitosti jednání Vědecké rady UO v novém složení a předal přítomným jmenovací dekrety.

Po schválení programu jednání vědecké rady byly nejdříve projednány dvě dílčí změny v textu jednacích řádů Vědecké rady.

Následně předseda vědecké rady předal Cenu rektora za vědeckou práci doc. MUDr. Jiřímu Bajgarovi, DrSc., akademickému pracovníkovi Katedry toxikologie Fakulty vojenského zdravotnictví UO (na snímku). Vědecká rada UO tuto cenu panu docentovi udělila jako výraz ocenění jeho práce a výsledků dosažených v roce 2007. Prof. Urban dále předal „Čestný kříž“ generálního štábu armády Itálie pplk. Ing. Ivo Piknerovi, Ph.D., za jeho působení v zahraniční misi v Bosně a Hercegovině v roce 2006. Poté vyzval přítomného ředitele Sekce personální-personálního ředitele MO Ing. Milana Gola, aby předal prof. RNDr. Františku Cvachovcovi,

CSc., ocenění ministryně obrany za jeho práci v roce 2008.

Mezi stěžejní body programu jednání vědecké rady patřilo pokračování ve jmenovacím řízení s doc. RNDr. Janem Kohoutem, CSc., z Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany v oboru „Materiálové vědy a inženýrství“. Po nezbytných protokolárních povinnostech docent Kohout přednesl před 31 přítomnými členy vědecké rady vlastní koncepci vědecko-odborné a pedagogické práce ve vědním oboru, v němž se ucházel o jmenování.

Vědecká rada posoudila nejen vlastní prezentaci uchazeče, ale i jeho celkový přínos a práci a všemi hlasy doporučila, aby návrh na jmenování doc. RNDr. Jana Kohouta, CSc., profesorem byl postoupen ministryni obrany ČR.

V dalším bodě jednání předseda vědecké rady oznámil, že byl písemně požádán plk. Ing. Jarmilem Valáškem, Ph.D., o ukončení habilitačního řízení bez udání důvodu. V souladu s platnou legislativou se proto prof. Urban rozhodl po projednání této záležitosti s habilitační komisí informovat vědeckou radu o ukončení habilitačního řízení.

Vědecká rada rovněž projednala a schválila návrh nového

celouniverzitního doktorského studijního programu Vojenská logistika, který zpracoval a osobně před vědeckou radou zdůvodnil prof. Ing. Petr Hajna, CSc., z Fakulty ekonomiky a managementu UO. Návrh nového programu bude zaslán k akreditaci akreditační komisi Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

V dalších bodech jednání vědecké rady byl schválen návrh na jmenování bývalého akademického pracovníka Univerzity obrany prof. Ing. Zdeňka Krupky, CSc., emeritním profesorem a rovněž i rámcový plán práce Vědecké rady Univerzity obrany na rok 2009.

Text: Ing. Milan Hanousek, Ph.D.

Foto: Alois Brázda

Z jednání Akademického senátu UO

Akademický senát UO se sešel na svém řádném zasedání dne 18. prosince 2008 v Síni vědecké rady v Brně. Jako host se v zastoupení rektora-velitele zúčastnil prorektor pro studijní a pedagogickou činnost prof. RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc. Na programu jednání bylo celkem šest bodů. Po schválení programu jednání přednesl místopředseda senátu informaci o jednání předsednictva AS.

Poté následovalo projednání a schválení aktualizace Dlouhodobého záměru Univerzity obrany na rok 2009. Nejprve prorektor pro studijní a pedagogickou činnost UO seznámil senátory s filozofií dokumentu. Z vystoupení vyplynulo, že se podařilo ujednotit tuto aktualizaci s plánem

hlavních úkolů a opatření UO na rok 2009 tak, že jsou ve shodě. Při jejím zpracování byla vzata v potaz doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Aktualizace je srozumitelná a pro všechny součásti Univerzity obrany z ní vyplývají úkoly, jež však musí být odpovídajícím způsobem rozpracovány na základě konkrétních podmínek pracovišť.

Z jednání vyplynuly některé připomínky, které se týkaly zejména otázek realizace programu ERASMUS na Fakultě vojenského zdravotnictví, výstavby multifunkčního bloku, kontrolovatelnosti výstupů, odpovědnosti za plnění aktualizace ve vztahu rektorát, fakulty, ústavy a katedry, dále jazykové způsobilosti bakalářského, magisterského i doktorandského studia, jakož i některé formální připomínky.

Po této široké diskuzi byla aktualizace jednomyslně schválena. Následovalo sezná-

mení AS s aktuálním děním na Univerzitě obrany: prorektor pro studijní a pedagogickou činnost se zabýval zejména otázkami rozpočtu UO na rok 2009 a problematikou delimitace prostředků.

V diskuzi prof. RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc., odpovídal na otázky senátorů, jež se týkaly zejména změny organizace Centra jazykové přípravy, systému velení a řízení na UO a akreditací studijních oblastí dle připravovaného zákona o terciárním vzdělávání. Dále profesor Pavel Konečný přednesl závěry ze Sněmu Rady vysokých škol.

Na závěr jednání přijal Akademický senát usnesení. Příští zasedání se uskuteční dne 22. ledna 2009 v Brně.

Text: Ing. Jiří Hanus, CSc.

Na téma Dne otevřených dveří

Gestorem Dne otevřených dveří na Univerzitě obrany, jenž proběhl 15. ledna letošního roku v prostorách naší školy, byl prorektor pro vnější vztahy plukovník Ing. Jaroslav Průcha, kterého jsme se zeptali:

Pane prorektore, vy jste nastoupil do své funkce nedávno. Můžete našim čtenářům přiblížit, kde jste působil předtím?

Máte pravdu, na funkci prorektora pro vnější vztahy jsem krátce, teprve od 1. 9. 2008.

Ale práci s obdobnou náplní jsem vykonával od roku 1994, kdy jsem až do roku 2003 působil v Olomouci na Velitelství 2. armádního sboru a Velitelství pozemních sil jako náčelník skupiny, později náčelník oddělení zahraničních vztahů. Během svého působení v Olomouci jsem v roce 2000 vykonával zahraniční misi na velitelství Multinational Division South West SFOR v bosenské Banja Luce a v roce 2001 absolvoval strategický pětiměsíční Senior Course v NATO Defense College. V letech 2003 až 2006 jsem pracoval ve strukturách NATO jako starší národní představitel České republiky – Fakulty Advisor při NATO Defense College v Římě. Od října 2007 jsem byl vyslán jako starší národní představitel ČR na operační velitelství EU ve Francii, pro operaci EUFOR Tchad/RCA, kde jsem působil více než 10 měsíců, až do konce srpna 2008. Takže s koordinací širokého spektra spolupráce s domácími i zahraničními partnery, s prací v mnohonárodnostním prostředí a s organizováním různých rozsáhlých aktivit mám spoustu zkušeností, které bych nyní rád zužitkoval ve prospěch Univerzity obrany.

V čem se lednový Den otevřených dveří lišil od těch předchozích?

Změnili jsme podstatně filozofii Dne otevřených dveří s cílem zatraktivnit celý program. Chtěli jsme zájemce o studium na UO zaujmout nejenom odbornými přednáškami o možnostech studia na UO, ale také komplexní péčí o návštěvníky a atraktivním doprovodným programem. Při této akci jsme se prezentovali nejenom jako Univerzita obrany, ale také jako organizačně velmi schopná složka státu – Armáda České republiky. Po příchodu do areálu kasáren Šumavská se po-

dávalo návštěvníkům, z nichž řada přijela z velké dálky, občerstvení (miska klasického vojenského guláše, pečivo a čaj). Součástí Dne otevřených dveří byly i akční ukázky skupiny Commandos před zahájením přednášek na nástupišti a na ploše byla přistavena ke zhlédnutí v současnosti používaná vojenská technika. Po teoretických prezentacích na učebnách následovaly prohlídky internátů a učeben.

V rámci Dne otevřených dveří jsme na jedné z velkokapacitních učeben v Kounicově ulici, ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně, připravili akci „Univerzita obrany, jak ji neznáme“. Při ní byly představeny veřejnosti informační technologie jednotek vybavených modulárním bojovým kompletem vojíka 21. století, bezpilotní prostředky nesoucí různá monitorovací zařízení, výukové modely bojových vozidel, mobilní robotické systémy nebo potraviny vyvíjené pro vojáky v poli. Byla zde připravena i zajímavá ukázka vývoje moderní polní výstroje pro vojíka 21. století. Poutavá byla rovněž ukázka nevojenských simulací, např. ohrožení při povodních, která probíhala na učebně krizového řízení.

Návštěvníci se také mohli seznámit s využitím přístrojů ze speciální laboratoře provozu vozidel či různou elektrotechnikou v rámci automatizovaných měření. Nechybělo ani pracoviště simulace vzdušných sil v simulačním prostředí „MAK Technologies“.

Pro žáky základních škol byly připraveny ukázky ručních zbraní české armády a soutěž v poznávání zbraní a vojenské techniky. Žáci měli možnost vyzkoušet si navazování rádiového spojení přes radiostanice RF 1301.

Abychom vyšli vstříc motorizovaným návštěvníkům, poprvé v historii jsme jim v rámci Dne otevřených dveří umožnili bezplatné parkování přímo na nástupišti v Kasárnách Šumavská. Odpadlo jim tak zdlouhavé hledání volného parkovacího místa v přeplněných přílehlých ulicích s rizikem pokuty za špatné parkování, jak se již v minulosti několikrát stalo.

Co podle vás studenty zaujalo nejvíce?

Nabyl jsem dojmu, že studenti přijeli na Den otevřených dveří velmi dobře teoreticky připraveni, řada z nich měla informace o UO nastudované z internetu a v průběhu samotných prezentací dotazy nebyly. Zato po skončení prezentací se kolem jednotlivých přednášejících spontánně zformovaly hloučky studentů, kteří pokládali fundované doplňující otázky do hloubky problémů. Zaznamenal jsem kladný ohlas především na vytvořené studijní podmínky pro vojenské studium (bezplatné ubytování a učební pomůcky, plat po dobu studia, stipendium, proplácení dojíždění domů atd.). U některých jsem vycítil mírné obavy z tvrdšího (vojenského) režimu, který je bude čekat ve škole i na internátu.

Cílem bylo pochopitelně přilákat co největší počet zájemců o studium na Univerzitě obrany. Jak jste byl v tomto směru spokojen?

Při prvním návštěvním dni, který proběhl 4. 12. 2008, jsme byli příjemně překvapeni velkým zájmem o studium na UO. Během celého dne jsme měli asi 800 zájemců. Návštěvníků bylo tolik, že při informačních přednáškách byla všechna místa k sezení dokonale zaplněna, ostatní stáli po obvodu učebny v trojstupu. Lednový termín Dne otevřených dveří bývá dlouhodobě z hlediska zájmu poněkud slabší než termín v prosinci. O to více jsme byli překvapeni nebývalým zájmem. Zúčastnilo se více než 500 návštěvníků.

Věřím, že většina návštěvníků byla s novou filozofií a obsahovou náplní Dne otevřených dveří spokojena a opouštěla areál Kasáren Šumavská s dobrým pocitem. S pocitem, že UO vytváří pro své studenty atraktivní podmínky k perspektivnímu studiu, navíc s garancí jistoty budoucího zaměstnání a možnosti úspěšné profesionální kariéry u seriózního zaměstnavatele – Armády České republiky.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová

Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Dohoda o vzájemné spolupráci

Dne 10. prosince 2008 se uskutečnilo 13. řádné zasedání Vědecké rady UO. Vedle plnění běžných pracovních úkolů mělo i zcela výjimečný společenský rozměr – předávání ocenění. Akademický pracovník Katedry toxikologie doc. MUDr. Jiří Bajgar, DrSc., z Fakulty vojenského zdravotnictví převzal z rukou rektora-velitele UO Cenu za vědeckou práci. Dále došlo k předání „Pamětního kříže generálního štábu armády Itálie“ podplukovníku Ing. Jiřímu Piknerovi, Ph.D., a profesor RNDr. František Cvachovec, CSc., z Fakulty vojenských technologií získal Ocenění ministryně obrany ČR.

Jednání se zúčastnil i ředitel Sekce personální-personální ředitel MO Ing. Milan Gol, který společně s brigádním generálem doc. Ing. Miroslavem Kelemenem, Ph.D., rektorem-velitelem Akademie ozbrojených sil generála Milana Rastislava Štefánika (SR) a rektorem-velitelem UO brigádním generálem prof. Ing. Rudolfem Urbanem, CSc., podepsali „Dohodu o vzájemnej spolupráci“.

Smlouva s Akademií ozbrojených sil v Lipovském Mikuláši, se kterou máme nejtěsnější spolupráci, je velmi zajímavá. Na jejím základě se rozroste spolupráce v rámci mobility studentů a pedagogů mezi vojenskými vzdělávacími institucemi a navíc se jí deklaruje zájem o společné pořádání vědeckých konferencí nebo

ustavování společných odborných komisí pro doktorské a habilitační a inaugurační řízení. Smlouva se tak stává nedílným stavebním kamenem v pilíři přátelství mezi našimi národy při výchově a vzdělávání mladé vojenské inteligence.

Redakce

Setkání absolventů oboru geodézie a kartografie

U příležitosti 90. výročí vzniku vojenské zeměpisné služby se na půdě Univerzity obrany na sklonku loňského roku uskutečnila odborná konference za účasti představitelů velení univerzity, náčelníka Geografické služby AČR, pozvaných hostů, učitelů a bývalých studentů

všech ročníků oboru geodézie a kartografie na VTA, VAAZ, VA a UO Brno. Akci organizovala Katedra vojenské geografie a meteorologie UO.

Z celkového počtu téměř 600 absolventů se setkání zúčastnilo 210 osob. Po odborné

konferenci v posluchárně Kounicova 44/229, jejíž součástí byla rovněž prohlídka výstavy k 90. výročí vzniku vojenské zeměpisné služby ve vestibulu budovy, následovalo odpolední posezení všech účastníků v prostorách Klubu UO při cimbálové hudbě VUS Ondráš.

Tato akce byla ojedinělá svého druhu nejenom na UO Brno, ale i na všech vysokých školách ČR. Například i z 1. ročníku (ukončení studia v roce 1954) se akce zúčastnili 4 absolventi. Přesto, že akce probíhala v pracovní den a řada lidí se pracovním a ze zdravotních důvodů omluvila (a někteří absolventi již bohužel mezi námi nejsou), svědčí vysoká účast o velice hlubokém vztahu absolventů k odbornosti, k zeměpisné službě, učitelům, spolužákům a lidem, se kterými přišli v době studia a výkonu profese do styku.

I když většina bývalých absolventů je již mimo aktivní službu v AČR, podařilo se v rámci organizování akce zjistit kontakty na 95 % bývalých studentů oboru na VTA, VAAZ, VA a UO Brno, což je dobrým předpokladem pro organizaci podobného setkání v budoucnu.

**Text: doc. Ing. Marian Rybanský, CSc.
Foto: Ing. Jiří Pařízek, CSc.**

Mezinárodní konference v Orlando

V oblasti vojenského výcviku a vzdělávání a v oblasti simulačních a trenažerových technologií se každoročně konají dvě nejvýznamnější světové konference s doprovodnou výstavou: v Evropě je to konference ITEC a v Americe konference I/ITSEC. ITEC se koná vždy na jaře ve velkých městech západní Evropy (vloni byla konference ve Stockholmu, letos se bude konat v Bruselu). Této akce se zúčastňují zaměstnanci z Univerzity obrany a celé AČR celkem pravidelně.

Na loňské červnové konferenci ITEC měla vystoupení také RNDr. Eva Staňková z Centra jazykové přípravy UO. Ve Stockholmu přednesla příspěvek s názvem Promoting Cultural Awareness in Military English Language Training, který připravila společně s paní Julíí Mezerovou z Ústavu jazykové přípravy ve Vyškově. Příspěvek byl přijat mimořádně kladně. RNDr. Staňková získala za své vystoupení ocenění Excellence Award a současně byla vyzvána, aby příspěvek prezentovala i na konferenci I/ITSEC, kde se nejlepší vystoupení z konference ITEC pravidelně uvádějí v samostatném bloku zvaných přednášek.

V prosinci 2008 jsme tedy měli možnost zúčastnit se i konference I/ITSEC (Interservice/Industry, Training, Simulation, and Education Conference), která se koná každoročně v Orlando na Floridě a je z hlediska svého rozsahu přímo kolosální. Akce se konala v termínu 1.– 4. prosince 2008 v Orange County Convention Center, což je výstavní a konferenční centrum v oblasti známého bulváru International Drive. Z ČR se jí zúčastnilo deset osob, mezi nimi můžeme například uvést dvě osoby z UO, tři účastníky z Centra simulačních a trenažerových technologií a dva ze společnosti VR Group, která spolupracuje na vývoji a úpravách simulátorů s CSTT AČR (Brno, Vyškov).

Na konferenci jsme měli dva hlavní úkoly: vystoupení RNDr. Evy Staňkové se zvanou přednáškou v sekci The Best Presentations Around The Globe '08 a účast na tutoriálu k zakončení práce pracovní skupiny NATO HFM-129/RTG.

RNDr. Staňková měla se svým aktualizovaným vystoupením i v Orlando opět velký úspěch. Předseda sekce ocenil na její prezentaci zejména „zdařilé propojení profesionální, umělecké a lidské dimenze“. Pracovní cesta byla Evě Staňkové hrazena z projektu obranného výzkumu Distance, na kterém spolu s ní participujeme, a z prostředků Masarykovy univerzity.

V posledních čtyřech letech jsem byl členem pracovní skupiny NATO HFM-129/RTG s názvem Advanced Authoring Technologies, Capabilities and Opportunities. Tato pracovní skupina se zabývala pokročilými nástroji a technologiemi, které se mají do budoucna doporučovat v armádách NATO pro přípravu studijních náplní do systémů distančního vzdělávání a e-Learningu. Den před vlastní konferencí je na I/ITSEC vždy věnován tutoriálům z různých aktuálních oblastí. Výsledky naší práce tu právě proto byly prezentovány na samostatném tutoriálu konaném u příležitosti zakončení tohoto úkolu.

Na konferenci I/ITSEC jsme navázali kontakty s celou řadou osob a institucí. Celkově můžeme konstatovat, že akce splnila svůj účel. Vyzdvihnout bych chtěl zejména mezinárodní dopad vystoupení RNDr. Evy Staňkové, která s úspěchem přednesla zvanou přednášku a vzorně tak reprezentovala Českou republiku na nejvýznamnější světové konferenci, která uvádí nejnovější vzdělávací a simulační technologie zejména pro využití v armádním prostředí.

**Text a foto:
plk. doc. Ing. Vlastimil Malý, CSc.,
VK-209**

RNDr. Eva Staňková naslouchá členům afghánsko-iráckému týmu, který připravuje americké vojáky na kulturní zvláštnosti arabského světa.

Anglie přivítala studenty Univerzity obrany

Pro sto studentů FEM a FVT Univerzity obrany se v měsících listopadu a prosinci stala Anglie na čtyři týdny domovem. V rámci zdokonalovacího kurzu anglického jazyka, který si klade za cíl připravit ke složení jazykové zkoušky STANAG 6001 na úrovni SLP 3, měli studenti možnost prožít nezapomenutelný měsíc v různých koutech Spojeného království a dokázat sami sobě, že jsou schopni obstát nejen v náročném vojenském výcviku a drilu v domácích podmínkách, ale i ve všedním životě země, která má své místo i v českých dějinách a je s naším státem historicky spjata.

Perfektní organizace celého kurzu nám umožnila vychutnat si s maximálním komfortem všechny anomálie této země: jízda vlevo, londýnské taxíky, dvoupatrové autobusy, červené telefonní budky, světová muzea a galerie umění. Překvapením byly anglické snídaně, smažené nebo grilované, mezi námi přezdívané tukové bomby, které byly připravovány těmi nejpopověnějšími.

Nepřestávající poprchávání nás sice nutilo nosit oblečení do deště, ale pozorovat fascinující hemžení lidí mnoha národností (dle statistik má britská metropole Londýn 8 milionů obyvatel v noci a 14 milionů lidí ve dne) bylo úchvatné a zcela nás pohltilo.

Příjetí do anglicky mluvících rodin, kde jsme byli ubytováni, bylo na velmi dobré úrovni, za což jsme opravdu vděční těm, kteří pro nás vše organizovali a vybírali. Společné stravování s majiteli ubytování dávalo neomezený prostor k otázkám, údivu, ale i zděšení, neboť nahlédnout pod pokličku běžné anglické domácnosti rozpoutá možnost porovnávat, chválit, či hluboko se zamyslet. Například pět popelnic před domem na třídění odpadu a svědomitost a pečlivost

majitelů při této činnosti nám opravdu vyrážely dech, neboť odhalilo jejich uvědomělý vztah k životnímu prostředí a přístup k vlastnímu městu.

Hlavním programem celého pobytu bylo prohloubení znalostí anglického jazyka. Přístup lektorů v jazykových školách, jako například GEOS English Academy v Londýně, nás nenechal na pochybách, že intenzivní celodenní výuka angličtiny bude přínosná. Zajímavé diskuze, otázky a rozebírání detailů, to vše v takzvaném anglickém klidu nás nadchlo a donutilo k maximálnímu soustředění. Možnost porovnání odlišných kultur a navázání nových přátelství v jazykovém kurzu s ostatními studenty z Japonska, Číny, Alžírsko, letci ze Španělska či budoucími bankéři z Mexika proměnila výuku v zajímavou, poučnou a výbornou zkušenost, na kterou budeme rádi vzpomínat.

Čas pro odpočinek jsme vyplnili toulkami po památkách a turistických atrakcích a zhlédli mnohé, co jsme doposud znali jen z cestovních průvodců. Spjatost Anglie s naší vlastí jsme však hledali mnohem obtížněji, neboť

dohledat místa působení T. G. Masaryka za 1. světové války nebo najít dům, kde pobýval Edvard Beneš, který vedl v Londýně exilovou vládu, byl téměř nadlidský výkon. Běžný Angličan o naší zemi ví pramálo, ale i přesto jsme cítili, že spojitost naší vlasti s Anglií tam zcela určitě podchycena je, tak jak to potvrzují historické prameny.

Tento měsíční kurz anglického jazyka ovlivnil kladně každého zúčastněného studenta, i když jsme byli ubytováni po celé Anglii a prostředí pro jazykové zdokonalování byla velmi rozdílná především v porovnání klidného venkova a uspěchaných měst. Věřím, že naše různorodé zážitky a nové zkušenosti vytvoří pestrou mozaiku, která bude viditelná při našem rozhledu, znalostech i vystupování. Organizátorům, zejména pplk. RSDr. Vladimíru Šidlovi, CSc., děkujeme a pokusíme se zúročit vše při jazykových zkouškách.

Text a foto: prap. Šárka Hessová

ANLIČTINA PRO LISTY UO

THE REPORT

Officers, scientists, engineers and managers write reports to communicate the results of military exercises, research, field work, and other activities. It is necessary to consider clarity, organization, and content when the writer is presenting his findings in the report. Military reports, formal reports, research articles, technical reports, lab reports or scientific papers (to name a few), have a fairly consistent format that might help the writer to organize information clearly.

1) Match the different sections of a report (1 - 5) with their definitions (a - e).

1 Introduction	a) The "body" of the report: a presentation of arguments and evidence.
2 Background	b) The subject of the report, who asked for it, why it has been written.
3 Findings	c) Practical suggestions for action, often written as a list or bullet points.
4 Conclusion	d) The context: what has happened up to now and the general situation.
5 Recommendations	e) A judgment or decision based on the discussion in the "body".

KEY: 1b, 2d, 3a, 4e, 5c

2) Match the beginnings of the sentences (1 - 12) with the endings (a - l).

1 As requested at the Board meeting ...	a) on the figures sent to me by different departments.
2 The purpose of the report is ...	b) where cost-cutting measures are necessary.
3 The report is based ...	c) in table 1, demand has been falling.
4 I have divided the report ...	d) to suggest ways to reduce costs.
5 As can be seen ...	e) into three sections.
6 This has led to a situation ...	f) of 18 April, here is my report.
7 As mentioned ...	g) the full report and let me have your comments.
8 I suggest that the company ...	h) are as follows:
9 My specific recommendations ...	i) to contact me if you have any questions.
10 Please have a look at ...	j) should be able to cut costs significantly.
11 Your comments will be circulated ...	k) above, sales are going down.
12 Please feel free ...	l) in time for the next meeting.

KEY: 1f, 2d, 3a, 4e, 5c, 6b, 7k, 8j, 9h, 10g, 11 l, 12i

3) The order of sentences 1 - 12 follows (more or less) the order in which they would be used.

Write the sentence numbers after these section headings:

- a) Introduction/Background:
- b) Findings:
- c) Conclusion/Recommendations:
- d) Closing comments:

KEY: a) 1, 2, 3, 4,
b) 5, 6, 7
c) 8, 9
d) 10, 11, 12

DIFFERENT OFFICES

We distinguish several kinds of offices. Fill in boxes below and you will find another office:

If you want ...

- to buy stamps or send letters,
- to book a holiday trip,
- to get return tickets to Kolín,
- to book two tickets for Shaw's Pygmalion,
- to buy a few tickets for a new film/play,
- to book the date for your brother's marriage,
- to offer an article you've written,
- to interview President George W. Bush,
- to interview Mr Karel Schwarzenberg,
- to interview Mr Václav Klaus,
- to exchange some euros for your trip,

you have to go to ...

- a registry office. (G)
- a booking office. (I)
- the Foreign Office. (I)
- a post office. (B)
- a tourist office (E)
- an exchange office. (E)
- a box office. (N)
- the Office of the President. (C)
- an editorial office. (O)
- a ticket office. (TT)
- the Oval Office. (FF)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

AN OFFICE

is an important place in every company. There the customers meet the company manager and discuss their problems. The person who helps the boss by answering the telephone, typing letters, etc. is usually called a **secretary**. But there are also other names for this job like **assistant**, **support staff** or **executive assistant** which are nowadays frequently used. Secretaries can be male or female. This is different from the old stereotype which said a secretary was always an attractive young blond woman.

1) Replace the expressions in *italics* with the words offered below:

Secretaries can have different (1)*duties* depending on where they work and even on the personality of their manager. Most secretaries make appointments for their bosses, reservations at restaurants and for transport, make phone calls, use the computer and the Internet and make (2)*polite conversations* with visitors until the boss can see them.

In most companies managers understand that although secretarial work is not difficult in itself, it is important and (3)*requires a lot of energy*. It is because the secretary is the first person a visitor sees, so it is (4)*up to her/him* to create a good impression – not only with (5)*the way she/he looks*, but also (6)*the way she/he feels about you*, (7)*the way she/he behaves* and (8)*speaks*.

her/his responsibility	attitude
small talk	speech
demanding	manner
appearance	responsibilities

KEY: (1) responsibilities, (2) small talk, (3) demanding, (4) her/his responsibility, (5) appearance, (6) attitude, (7) manner, (8) speech

Připravila skupina AJ, CJP

Chystáme se na IDET 2009

Katedra leteckých elektrotechnických systémů K-206 se připravuje k prezentaci výsledků své několikaleté vědecké práce na mezinárodní výstavě IDET 2009. Již v roce 2007 skromně prezentovala výsledky své vědecké práce na shodné výstavě, ale v letošním roce chce ukázat, kam její vědecká činnost směřuje.

Katedra získala koncem loňského roku POV FÚZE (Inovace technologií zpracování dat ze senzorů umístěných na moderní letecké technice a fúze dat z těchto senzorů v prostředí NEC), a tak o témata k řešení není nouze. Cílem projektu totiž je koncepční návrh leteckého palubního elektronického systému (LPES) sloučením informací ze všech avionických senzorů a systémů, který může tvořit základní předpoklad pro úspěšné budování NEC v oblasti letectva.

První výsledky v řešení POV FÚZE

Vojenské bezpilotní prostředky jsou konstruované jak pro lety v malé výšce v rozmezí přímé rádiové viditelnosti od pozemního řídicího stanoviště (takže mohou sloužit pro taktické vojenské operace), tak zároveň i pro operace ve velkých výškách a mají velký akční rádius letu (takže mohou sloužit i pro operace strategické).

Požadavky rozvoje ekonomiky státu, zvýšení prosperity podniků i podnikatelů, rychlé zhodnocení situace v průběhu i po přírodních katastrofách a kalamitách (hlavně v lesním hospodářství), denní i noční průzkum státních hranic (zjištění nelegálního přechodu státních hranic jednotlivci, skupinami), topografické práce a jiné úkoly volají i po civilním využití UAV.

Na Katedře leteckých elektrotechnických systémů je v současné době vyvíjeno avionické vybavení pro kategorii UAV s velmi krátkým doletem (CRUAV – Close Range). Celé vybavení, jeho schopnosti, dosahy, energetická náročnost, využitelnost jsou testovány na vrtulníku RAPTOR V50 s délkou 1220 mm, šířkou 140 mm, výškou 410 mm, průměrem nosného rotoru 1345 mm, hmotností 3000 g, nosností do 2,5 kg.

Samotné vybavení UAV umožňuje snímání a přenos obrazu využitelné například ke kontrole maskování vlastních jednotek na bojišti či průzkumu situace za blízkým horizontem. Jsou testovány možnosti analogových zařízení, kde se využívá přenosu klasických televizních signálů, které poskytují dostatek prostoru i pro potřebné datové přenosy. Jejich hlavní výhoda spočívá hlavně v malé energie-

tické náročnosti. Testují se i novější digitální systémy pro snímání a přenos obrazu, jako je bezdrátová technologie Wifi, jež se ukazuje z hlediska využití na malém UAV jako velice náročná (spotřeba, hmotnost), ale jen málo spolehlivá (chybovost přenosu).

Vojenské využití malého UAV může být zaměřeno i na zjištění a přenos chemické situace v daném prostoru, a to pomocí speciálních chemických čidel, která dokáží zjistit číselnou hodnotu koncentrací chemických látek v ovzduší. Tato koncentrace, telemetrická data a některé další údaje, jako údaje zjištění vlastní polohy na bázi družicového navigačního systému GPS, jsou z paluby UAV na pozemní stanoviště předávány pomocí digitálního přenosového kanálu. Modulárnost avionického vybavení zajistí i využití v oblastech, jako je zjištění správné činnosti leteckých pozemních zařízení ve výšce, bez nutnosti obletu obletovou laboratoří.

Dlouhodobá spolupráce při vývoji leteckých palubních přístrojů

Dlouholetá spolupráce s firmou MESIT přístroje, s. r. o., v oblasti vývoje palubních leteckých přístrojů přinesla pro obě strany mnoho pozitivního. Podařilo se vyvinout nové principy zpracování signálů založené na digitalizaci signálů ze snímačů motorových přístrojů; tyto signály zpracuje tak, aby byly zobrazitelné nejen pilotovi v kabině letounu, ale i přeneseny do tzv. černých skříněk pro pozdější rozboru letu.

Učitelé katedry tak mají příležitost ověřit si své teoretické znalosti při vývoji konkrétního přístroje od úplného počátku, návrhu konstrukce přístroje, prvních podnikových zkoušek, vojenských zkoušek až po jeho uvedení do provozu na konkrétním letounu.

Za více než deset let spolupráce bylo vyvíjeno několik přístrojů.

Souprava podélného vyvážení

Souprava je určena k nastavování podélného a příčného vyvážení letounu L-159 a k indikaci nastavené hodnoty vyvážení. Snímačem je potenciometr umístěný na ramenu táhla ovládacího výchylku výškového kormidla. Informace je přenesena do přístroje, digitalizována a pilotovi se zobrazuje na stupnici přístroje. Souprava je vybavena diagnostikou snímače, vedení i přístroje.

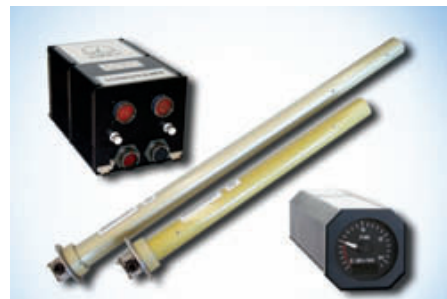
Souprava otáčkoměru pro malá dopravní letadla

Souprava otáčkoměru je určena pro malá dopravní letadla (Z-242 L, Z-143 L, Z-142, Z-142 C, Z-43, Z-142CAF, Z-42, Z-42M, Z-42MU) a slouží k měření otáček a signalizaci překročení definovaného limitu otáček ve dvou stupních se zápisem do paměti. Souprava rovněž umožňuje měření počtu provozních hodin.

Souprava palivoměru pro letoun L-159B

Souprava je určena k měření váhového množství paliva ve všech nádržích letounu včetně podvěšů. Přepočítává výšky hladin (měřených kapacitními snímači) na váhové množství paliva v dané nádrži s ohledem na její tvar. Výpočetní algoritmus následně vyhodnocuje množství paliva v hlavních nádržích, které pilotům zobrazuje analogově ručkou na stupnici, a celkové množství paliva, které indikuje digitálně. Získané informace předává palubnímu systému AMOS k zobrazení na multifunkčním displeji, kde si pilot zobrazí tzv. palivovou stránku a vidí množství

paliva v každé nádrži. Souprava dále řídí jednotku přečerpávání paliva. Z hlediska spolehlivosti je souprava realizována s trojnásobným zálohováním mikroprocesorových systémů a je vybavena velmi bohatou diagnostikou.

Souprava palivoměru pro malá dopravní letadla (RAVEN, VUT 100)

Souprava je určena k měření objemového množství paliva v jedné integrální nádrži (nádrž je uložena v křídle letounu). Mikroprocesorový systém přepočítává výšky hladin (měřených kapacitními snímači) na objemové množství paliva, přičemž vyhodnocuje vzájemné zanoření dvou vyslačů v jedné nakloněné nádrži (tvar křídla je typu V). Údaj o váhovém množství paliva se pilotovi zobrazuje ručkou na stupnici. Protože jde o dvoumotorový letoun, jsou na palubě umístěny dva nezávislé systémy měření paliva.

Souprava spotřeboměru pro letoun L-159

Souprava je určena k měření spotřeby paliva na letounu. Informace ke zjištění spotřeby se sbírají z průtokoměru, který indikuje okamžité množství protékající kapaliny – paliva (PPH). Mikroprocesorový systém provádí časovou integraci protékajícího množství paliva a pilotovi indikuje celkovou spotřebu paliva od nastaveného počátku, případně okamžitou spotřebu paliva.

Souprava teploměru výstupních plynů pro letoun L-159

Souprava je určena k měření teploty výstupních plynů proudového motoru. Velmi malé napětí z termočlánku typu chromel a

lumel je v přístroji zesíleno, digitalizováno a získaný údaj je přepočten na teplotu v rozsahu 0 až 1200 °C. Pilotovi se údaj o teplotě výstupních plynů zobrazuje na nelineární stupnici ručkou (nelineární ve smyslu potlačení úseku 0–300 °C) a digitálně na displeji přístroje (EGT).

Souprava otáčkoměru pro letoun L-159

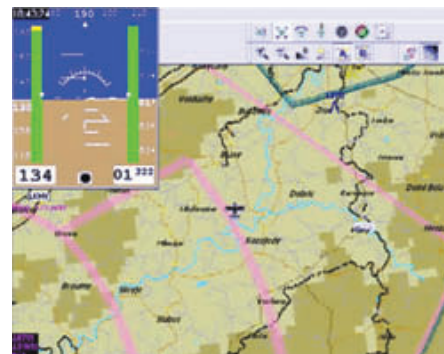
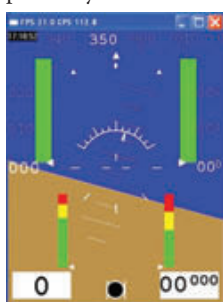
Souprava je určena k měření otáček proudového motoru v rozsahu 5 až 110 %. Jako snímač používá generátor sinusového průběhu s malou amplitudou a lineární závislostí mezi otáčkami hřídele a frekvencí generovaného napětí. Mikroprocesorový systém tyto informace zpracuje a zobrazuje ručkou na stupnici a digitálně na displeji přístroje (SPED).

Vývoj inerciální referenční jednotky pro měření polohových úhlů letadla

Mnohaleté zkušenosti pracovního kolektivu katedry z vývoje leteckých palubních přístrojů umožnila mj. podílet se na vývoji inerciální referenční jednotky a ve spolupráci s firmou OPROX, s. r. o., ji v poměrně krátké době také realizovat.

Inerciální referenční jednotka (IRJ) je malé (10 x 10 x 7 cm) elektronické zařízení určené především pro letecká palubní měření polohových úhlů letadla, tj. náklonu, sklonu a kurzu. Polohové úhly či úhlové rychlosti letadel musely být ještě v nedávné minulosti měřeny velmi drahými, choulostivými, hmotnými a rozměrnými gyroskopickými přístroji s relativně velkými příkonem.

Moderní technologie mikrosystémů umožnila gyroskopické přístroje nahradit miniaturními a levnými senzory se zanedbatelnou energetickou spotřebou. IRJ dále poskytuje elektrické signály složek lineárního zrychlení, úhlových rychlostí a vektoru intenzity geomagnetického pole v letadlové souřadnicové soustavě a spolupracuje s přijímačem GPS a s jednoduchým aerometrickým počítačem.

Na základě signálů IRJ byl vytvořen zapsavač letových dat a přistávací systém, jehož symbolika na displeji je podobná symbolice systému ILS (Instrument Landing System). Aplikační možnosti IRJ nejsou zdaleka vyčerpány. Zatím je realizována IRJ důležitým zdrojem signálů letových dat nutných jak pro manuální, tak i pro automatickou pilotáž letadel. IRJ byla testována na palubě experimentálního letounu COZY MK-IV firmy SM TECH, s. r. o., a na palubě bezpilotní vzducholodi společnosti AirshipClub.com. IRJ má však i další široké aplikační pole i mimo letectví, a to především v dopravě a robotice.

Text: doc. Ing. Rudolf Jalovecký, CSc.,
doc. Ing. Jan Čizmár, CSc.,
mj. Ing. Radim Bloudíček,
Foto: archiv K-206

Teorie a praxe strategického dlouhodobého plánování

První letošní konference pořádaná na půdě Univerzity obrany „Teorie a praxe strategického dlouhodobého plánování 2009“ proběhla 9. ledna. Její v pořadí již druhý ročník byl pořádán pod záštitou prorektora pro vnější vztahy UO plk. Ing. Jaroslava Průchy a ředitele Ústavu strategických a obranných studií UO plk. gšt. Ing. Miloslava Váchy.

Charakteristickým rysem této konference bylo, že byla pořádána jako uzavřené odborné setkání expertů na oblast strategického dlouhodobého plánování sekci Ministerstva obrany (MO) ČR a zástupců Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) s účastníky kurzu Generálního štábu (KGŠ) a pedagogickými pracovníky školy. Jejím cílem byla výměna teoretických poznatků a praktických zkušeností z oblasti strategického dlouhodobého plánování. Účast přijaly všechny součásti Ministerstva obrany, které se touto problematikou zabývají. Konkrétně byli přítomni zástupci Sekce obranné politiky a strategie, Sekce plánování sil, Sekce ekonomické, Sekce rozvoje druhů sil – operační sekce a Sekce vyzbrojování a také představitelé NKÚ.

Konference byla připravena skupinou obranných procesů Ústavu strategických a obranných studií UO, a to Ing. Radkem Dubcem, Ing. Monikou Grasseovou, Ph.D., kpt. Ing. Davidem Řehákem, Ph.D., a Ing. Romanem Horákem, CSc., jako zásadní zaměstnání přípravy účastníků KGŠ v oblasti strategického řízení. Zahájil ji ředitel ÚSOS a moderovala ji Ing. Monika Grasseová, Ph.D. Konference byla založena na výsledcích řešení případových studií provedených KGŠ a na jejich prezentaci. Podstatou těchto studií byly analýzy plánování činnosti a rozvoje resortu Ministerstva obrany podle RMO č. 33/2004. Studie byly založeny na využití SWOT analý-

zy, obsahové analýzy dokumentů, komparační analýzy a procesní analýzy. Příslušníci KGŠ na základě výsledků provedených analýz prezentovali návrhy na změny ve strategickém dlouhodobém plánování (SDP) a možnosti využití nových přístupů a metod v resortu MO. Tyto návrhy byly diskutovány se zástupci jednotlivých sekcí MO, NKÚ a UO.

Jednotlivá vystoupení účastníků KGŠ vzbudila značnou pozornost a vyvolala diskusi k prezentovaným návrhům a doporučením na změny SDP. Diskuze byla vedena především k formě a obsahu jednotlivých teoretických přístupů a metod využitelných při SDP. S velkým ohlasem a zájmem se setkala např. vystoupení plk. Ing. Karla Klinovského, který se zabýval Možností aplikace metody Balanced Scorecard (BSC) do procesu strategického plánování resortu MO ČR. Zástupce NKÚ Mgr. Štefan Kabátek poukázal na fakt, že metoda BSC je již úspěšně využívána v rámci samosprávných územních celků a měst ČR včetně vybraných ústředních orgánů státní správy ČR (např. Ministerstvo zahraničních věcí). V diskusi byly dále rozebírány zásadní roz-

pory, které se týkaly převážně struktury a pojmosloví SDP včetně návaznosti jednotlivých nadnárodních, národních a resortních strategických a koncepčních dokumentů.

Klíčová doporučení se pak vztahovala k nutnosti zakomponovat nástroje a metody strategické analýzy jako východisko pro SDP. Zahraniční účastník konference pplk. Bc. Sandris Bralens poukázal na nutnost stanovení vlastního procesu tvorby strategického dlouhodobého plánu nejenom s jeho odpovědností, ale i s jednoznačnými pravomocemi. Uvedená doporučení by měla mít pozitivní dopad na realizaci SDP včetně možnosti kvalitního plánování a vyhodnocování plnění strategických cílů. Zástupce Sekce plánování sil MO plk. gšt. Ing. Vladimír Vavrinec dále upozornil na nutnost věcného a časového sladění nadnárodních, národních a resortních strategických a koncepčních dokumentů, jejichž nesourodost a nejednoznačné vymezení způsobuje mimo jiné, že ve Směrnici ministra obrany pro plánování činnosti a rozvoje resortu MO jsou strategické cíle každoročně zásadně měněny. Odstraněním věcného a časového nesouladu

těchto dokumentů včetně jednoznačného určení jejich úlohy v procesu SDP lze dosáhnout vyšší kvality výstupů tohoto procesu.

Úspěch konference byl deklarován mimo jiné tím, že diskuze jednotlivých účastníků konference pokračovala nad stanovený časový rámec a vyplynul z ní i požadavek na nutnost pokračovat v započaté výměně zkušeností v konfrontaci s teorií SDP. Pro praktické využití poznatků z této konference bude v měsíci březnu vydán sborník příspěvků a vystoupení.

Text: Ing. Monika Grasseová, Ph.D., pplk. Ing. Radek Dubec
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Myšlenka vojenského Erasmu posunuta kupředu

Ve dnech 15. až 17. prosince 2008 se na francouzské akademii v Saint-Cyr v Coëtquidanu (ESCC) konalo první oficiální setkání studentů vojenských vysokých škol zemí Evropské unie – zahájení vojenského Erasmu. Českou republiku na tomto slavnostním ceremoniálu reprezentovali studenti prap. Bc. Jitka Rohovcová, prap. Bc. Kateřina Rostásová z Fakulty ekonomiky a managementu a npor. Ing. Miroslav Šebela z Fakulty vojenských technologií. Těto akce se účastnilo celkem dvacet šest delegací a studenti si zde vyzkoušeli skupinovou diskuzi s následným formulováním závěrů na aktuální témata.

Vojenská akademie Saint-Cyr v Coëtquidanu zajišťuje základní vojenské a akademické vzdělávání důstojníků pozemní armády a vševojskových útvarů. Partnersky se podílí na učebním plánu Institutu politických studií v Paříži a dalších význačných francouzských univerzit. Každý rok rovněž přijímá velké množství stážistů z celého světa.

Celá akce začala v pondělí v ranních hodinách přesunem do Prahy, odkud jsme letěli

na letiště Charles De Gaulle (CDG) v Paříži. Po přiletu následovala prohlídka Musée des Invalides et musée militaire, tzv. Invalidovny, kde jsou umístěny exponáty zahrnující část francouzských dějin. Zde jsme se také setkali s ostatními studenty a po prohlídce výše zmíněného muzea se pokračovalo vlakem do Rennes, kde nás již čekali naši průvodci pro následující dva dny.

Brzy ráno druhý den začal oficiální program slavnostním nástupem všech studentů, při němž byl uvítán vrchní velitel pozemních sil. Hluboký emocionální dojem v nás všech zanechal zpěv francouzské hymny, kterou při nástupech zpívají vojenští studenti. Z jejich přednesu je cítit hrdost na příslušnost k jejich zemi. Po nástupu následoval projev francouzského ministra obrany pana Hervého Morina o bezpečnostní situaci a obranné strategii v Evropě a roli EU, NATO a OSN v této obranné strategii s následnou diskuzí. O toto setkání projevil velký zájem také tisk; k dané problematice se vyjadřovala i naše delegace. Diskuze probíhaly v anglickém a francouzském jazyce.

Setkání položilo solidní základy vojenskému Erasmu a v příštích letech můžeme očekávat rozšiřování vzájemné spolupráce mezi jednotlivými školami. Vzájemná setkávání nejen zlepší odborné znalosti, ale přispějí k rozšiřování přátelských vztahů jednotlivých zainteresovaných zemí EU.

Poznámka autora:

Erasmus je evropský vzdělávací program zaměřený na výměnné stáže studentů a učitelů univerzit a vysokých škol. Myšlenka vojenského Erasmu, navržená francouzskou stranou, představuje variantu, kdy „klasický“ Erasmus nelze uplatnit. Její další rozvoj a zpřesnění se očekává v příštím období, zejména pak v době českého předsednictví EU.

Text: npor. Ing. Miroslav Šebela, K-208
Foto: pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.,
a archiv Saint-Cyr

Přežití v zimních podmínkách

Snad jen Kosovo se ze soudobých operací, kterých se účastní síly a prostředky Armády České republiky (AČR), vyznačuje obdobnými klimatickými podmínkami, jaké jsou u nás, ale i kdyby... I přes značně vysoké procento operací AČR na územích jiných států s odlišnými klimatickými podmínkami je nezbytné připravovat příslušníky armády také na boj (plnění úkolů) i v prostředích vyznačujících se dalšími specifickými podmínkami. Nejen v zastavěných, pouštních, případně horských terénech a oblastech, ale i v zimních podmínkách musí být voják profesionál – velitel i jeho podřízený – schopen plnit úkoly.

I proto studenti skupiny COMMANDOS vyrazili o druhém lednovém víkendu do Jeseníků, ve kterých má Univerzita obrany svůj ostrůvek – chatu Veronika v blízkosti Pradědu. Chata Veronika však tentokrát nebyla základnou skupiny, sloužila pouze krátkodobě jako prostor k uložení materiálu před zahájením plnění úkolů a po jeho splnění, v konečné fázi výcviku, jako polygon pro zvyšování fyzické zdatnosti. To když jsme v neděli pomohli odházet několik desítek kubíků sněhu ze střechy a okolí chaty.

Cíl víkendové aktivity byl postaven jednoznačně – vybudovat ve vhodném prostoru sněhové záhraby a co nekomfortněji v nich strávit čas vyčleněný na odpočinek.

Dvanáctka odhodlaných „komandosáků“ (někteří dali před víkendovou akcí přednost přípravě na blížící se finální zaměstnání zimního semestru) budovala sněhové záhraby využitelné vždy dvojicí.

Oba dny strávené v Jeseníkách nám počasí přálo – relativně příznivá teplota (jen krátkodobě poklesla rtuť teploměru pod minus pět stupňů Celsia), zejména v sobotu a v

nocí ze soboty na neděli téměř bezvětří, ve dne i v noci jasná obloha.

Několikakilometrový pěší výšlap před zalehnutím do ledových příbytků měl „komandosáky“ trochu unavit, nikoli však zpotit, aby zaléhali do příbytků zahřátí a suší. Před spánkem potom museli v záhrabech připravit a zkonsumovat teplou stravu a uvařit si do termosek teplý čaj na ráno. Po třetí hodině ranní byl vyhlášen bojový poplach, skupina si musela sbalit všechny věci a přesunout se do nového (takticky bezpečnějšího) prostoru – na Petrovy kameny, kde byly vybudovány tentokrát jen improvizované zimní přístřešky pro zbytek noci. S oběma prostory nočního odpočinku se „komandosáci“ poprali velmi dobře. Zkušenosti typu nedostatek větrání ve sněhovém záhrabu, málo prostoru pro řadu relativně běžných aktivit v otevřeném terénu, nedostatečné osvětlení, neodpovídající parametry výstroje apod. jsou pro další činnost a praxi studentů k nezaplacení.

Šťěstí přeje připraveným. To je jedno z často používaných rčení. Plnění bojových úkolů nemůže být založeno na štěstí (i když i toho je zapotřebí), to musí být podepřeno kvalitní přípravou. Zúčastnění studenti jsou v oblasti přežití v zimních podmínkách již alespoň trochu připraveni. Budou-li mít štěstí a chuť, budou svoji připravenost neustále prohlubovat.

Text a foto:
plk. doc. Ing. Zdeněk Flasar, CSc.

Ohlédnutí za pátým ročníkem soutěže UNVÍN

Čtvrteční odpoledne i večer

11. prosince patřily předvánočnímu setkání rektora UO s jeho hosty, přáteli a kolegy, zástupci partnerských sdružení, studenty a potažmo milovníky a znalci vína. Toto tradiční setkání bylo spojeno s vyhlášením výsledků soutěže dalšího ročníku „UNVÍN“ – Univerzitní víno 2008. Všichni přítomni tak měli možnost ochutnat nejen vítězná vína, ale i ta, jež o titul generálského, plukovníkého a kapitánského vína soutěžila.

Do pátého jubilejního ročníku soutěže bylo řádně přihláшено celkem 33 vzorků v kategorii „víno bílé“ a 26 vzorků vín v kategorii „víno červené“ od 15 domácích výrobců a distributorů vína. Senzorické hodnocení přihlášených vzorků metodou „100“ podle mezinárodní unie enologů provedly odborná degustační komise a univerzitní degustační komise 11. listopadu minulého roku.

V kategorii „vína bílá“ se na 3. místě umístilo a titul kapitánského vína získalo víno SAUVIGNON, ročník 2007, přívlastkové, pozdní sběr, výrobce vinařství MADĚŘIČ z Moravského Žižkova. Na 2. místě se v této kategorii umístilo víno Chardonnay, ročník 2007, přívlastkové, pozdní sběr, výrobce VÍNO BLA-

TEL, a. s., z Blatnice pod Svatým Antonínkem. Toto víno se může plným právem pochlubit i přívlastkem víno plukovníké. Na 1. místě v kategorii víno bílé a generálskou hodnost získává IRSAL OLIVER, ročník 2007, odrůdové, jakostní. Vítězný vzorek do soutěže přihlásila firma ZNOVÍN Znojmo, a. s., se sídlem v Šatově.

Pomyslnou bronzovou medaili a pěknou kapitánskou hodnost v kategorii „víno červené“ získalo víno CABERNET MORAVIA, ročník 2006, přívlastkové, pozdní sběr. Výrobce tohoto vína je vinařská společnost S.O.Č.-Velké Bílovice, s. r. o., pana Stanislava Krejčího z Velkých Bílovic. Na 2. místě, kterému přísluší plukovníká hodnost, skončilo víno Frankovka, ročník 2006, víno suché. Víno vyrobil a do soutěže přihlásil pan Ing. Jan PLÁČEK ze stejnojmenného vinařství v Moravských Bránicích. Na nejvyšším stupínku s právem ozna-

čení víno generálské v kategorii červené víno skončil CABERNET MORAVIA, ročník 2007, víno jakostní, odrůdové. Vítězná vína vyrobila Vinařství RAJSKÝ Jan z Medkova u Moravské Nové Vsi.

Vyhlášení výsledků soutěže „UNVÍN“ se zúčastnil také ředitel Sekce personální-personální ředitel MO Ing. Milan Gol a ředitel odboru vzdělávání Sekce personální MO Ing. Milan Máčal. Slavnostního setkání využil rektor-velitel UO brigádní generál Rudolf Urban také k poděkování přítomným za spolupráci a všem popřál hodně úspěchů do nového roku 2009. O dobrou pohodu se postarala cimbálová muzika Slováckého krúžku pod vedením primáše Josefa Pokorného a mužský krúžek s uměleckým vedoucím panem Doně.

Autor: Mgr. Zdeňka Dubová

IV. reprezentační ples Fakulty vojenských technologií

Téměř tradičně zahájila Fakulta vojenských technologií dne 10. ledna plesovou sezonu roku 2009. U vchodu do hlavního sálu Klubu UO vítala hosty středověká stráž v plné zbroji, představovaná členy skupiny historického šermu Taurus. Mezi čestnými hosty nechyběli rektor UO, děkani obou brněnských fakult, prorektor, zástupci kateder a spousta dalších milých lidí. Vyprodaný sál, plný bavících se hostů, i tento rok svědčil o tom, že o tyto kulturní zážitky je velký zájem.

Letos se o hudební doprovod starala kapela Magnum. Po slavnostním zahájení ukázal své umění pár z tanečního klubu Orel Telnice, o smyslnou orientální podívanou se pak několikrát v průběhu večera postaraly tanečnice břišních tanců Yaminy. Podarilo se jim vytáhnout na parket a rozvl-

nit v bocích i ramenou také několik hostů. Před půlnocí proběhlo napínavé losování tomboly a mnoho šťastných výherců si odneslo krásné, užitečné či lahodné ceny – zejména tekuté. V předsálí pak probíhala barmanská show a pro milovníky klidného popíjení zde byla degustace vín.

Díky pracovníkům děkanátu a školního praporu FVT, kteří ples připravili, se tak hosté vrátili do svých domovů plni netradičních zážitků. A o zážitky tu šlo především. Vždyť mnozí hosté tento ples znovu prožívali i mnoho dní poté.

Text: prap. Pavel Titěra
Foto: Ing. Jiří Pařízek

Zlatý návrat na hokejovou mapu AČR

Hokejová reprezentace UO dosáhla velmi dobrých výsledků v letech 2004 a 2005, kdy zvítězila na turnajích ve Veselí nad Lužnicí a v Prostějově. Druhé místo pak obsadila na domácím turnaji na Úvoze a na zimních hrách AČR v Liberci získala slušné třetí místo. Ostudu neudělala ani na dvou akademických hrách České republiky v Praze. V dalších letech byla výkonnost silně ovlivněna odchodem mnoha hráčů z důvodu ukončení studia. S trochou nadsázky se dá říct, že v letech 2006 a 2007 se hrstka hokejových nadšenců tvořená studenty Univerzity obrany scházela pouze pro radost z pohybu a lásku k tak krásné hře, jakou je lední hokej.

A je to dva roky, co poslední výběr Univerzity obrany dostal pozvání na hokejový turnaj. Byl to tehdy Benešov u Prahy, kam vysokoškoláci přijeli v prosinci roku 2006 bojovat o stupně vítězů. V silné mezinárodní konkurenci tehdy příliš mnoho úspěchů nevybojovali, ale byla to důležitá etapa v historii hokeje na Univerzitě obrany. I když tato mise nebyla úspěšná, hokej se z povědomí studentů i Katedry tělesné výchovy a sportu nevytratil. To dalo základ znovuzrození týmu v roce 2008, kdy se několik bývalých studentů-hokejistů na UO opět vrátilo.

Od října minulého roku tak začal vznikat tým nový. Znovu se podařilo sehnat finanční prostředky na pronájem ledové plochy, a tak středem večerní hodiny na Úvoze opět patřily vojákům. Nebylo však jednoduché dostat se mezi několik týmů, které pravidelně zápolí na kluzištích posádkových měst.

Jako jeden z mála hráčů pamatujících již zmiňovaná předchozí vystoupení jsem dostal důvěru a zároveň nelehký úkol tento výběr sestavit. Přes počáteční porodní bolesti v podobě uražené ješitnosti některých „hráčů“ se dalo vysledovat několik pozitivních skutečností. Bylo z čeho vybírat a většina kluků hokej v minulosti na jakékoli úrovni a v různých věkových kategoriích hrála – a hraje dodnes. Po několika týdnech byla osa týmu jasná. Část tvořila stará známá jména a druhou polovinu nebylo těžké z těch několika šikovných plejruů složit.

Těžký soupeř v prvním zápase

Konečně nastalo středem ráno 3. prosince 2008 a z Brna vyjžděl autobus směr Benešov na palubě s osmnácti studenty a hrajícím koučem, mimo jiné držitelem hokejové trenérské A třídy Standou Chvostou.

V prvním zápase nás čekal soupeř z Čáslavi, jejíž první výsledek 2:2 s obvykle silnou Prahou ve mně vyvolal pocit, že s lehkým soupeřem se zrovna moc počítat nedá. Jeden útok střídal druhý, ale oba brankáři díky velmi kvalitním zákrokům dlouho drželi čisté

Horní řada zleva: Vrchota, Mužátko, Hlobil, Vondra, Jansa, Flek, Poul, Holeček, Chvosta, Šmejkal, Dumišinec

Dolní řada zleva: Škrejpek, Bořil, Trojan, Zumr, Hrabánek, Onderka, (Humpolíček, Evan mimo foto)

konto. Ve druhé třetině udeřilo poprvé! Druhá lajna zatáhla po křídle puk a menší závar v brankovišti Čáslavi využil Vondra ke vstřelení první branky. Od toho okamžiku jako by z nás spadla deka a začali jsme produkovat slušnou hru. Čáslav však byla více než vyrovnaným soupeřem a můžu jen znovu pochválit výkon Mirka Zumra v bráně, který kryl několik těžkých střel soupeře. Když už se zdálo, že utkání skončí fotbalovým výsledkem, minutu před koncem utkání dvojice Dumišinec-Vondra zakombinovala stejně jako při prvním gólu. Vysunutí z vlastního pásma Vondra se štěstím zpracoval a samostatný nájezd zakončil druhou brankou v zápase. Výsledek utkání tak byl 2:0!!!

Pikantní souboj druhého utkání

Druhé utkání nám postavilo do cesty složený tým Přerova a Náměště nad Oslavou. Pro mě a další dva spoluhráče byl souboj pikantní tým, že za soupeře nastupoval náš společný spoluhráč z civilního brněnského týmu. V brance dostal možnost ukázat se mladíček Trojan. Trošku jsme byli na koni, a tak vstup do utkání byl vlažný a až moc bylo vidět, jak to bereme na lehkou váhu. To se nám vymstilo pouhé tři vteřiny před koncem první třetiny. Ležerní nahrávka v útočném pásmu soupeřovi na hůl znamenala rychlý protiútok a kotouč v naší bráně. Kvalita obránců a především jejich proporce nepouštěly rychlé štirky vysokoškoláků na dostřel k brance. Až ukázkově vyhrané bully Holečka dalo možnost ke tvrdé střele Chvostovi, kterou přistrčil ještě Dumišinec Šmejkalovi, a vyrovnání bylo na světě. Do konce zápasu už gól nepadl, a tak fyzicky velmi náročné utkání skončilo smírně 1:1.

První den končil nad očekávání. V obou utkáních rozhodoval nejen výkon, ale taky štěstí, a tak na tři body v tabulce byl velmi hezký pohled.

Druhý den nás hned ráno čekalo utkání s Prahou. Utkání k mému překvapení začalo velmi svižně a v prvních pěti minutách vysokoškoláci uzavřeli Prahu v jejím obranném pásmu, což vyvrcholilo úvodní brankou – po přihrávce Hrabánka vstřelil mezi nohy gólma-

na trošku šťastný gól Dumišinec. A byla škoda, že zůstalo jen u jediné branky. První třetinu uzavřelo trošku zbytečné vyloučení střelce první branky. A tak v úvodu druhého dějství měla Praha výhodu přesilovky. Po čtyřiceti vteřinách bylo srovnáno! Začal boj o každý metr ledu. Souboje se přitvrzovaly, došlo i na slovní potyčky a v rohu našeho obranného pásma i na strkanici, kterou na body zvládl bek Onderka. Vyústěním jednoho ze střetů bylo odstoupení nejlepšího beka výběru Humpolíčka s pochroumaným kotníkem. Koncem druhé třetiny jako by vášně ustaly a začal se opět hrát hokej o velmi důležité body. V brance opět čaroval Zumr a zneškodnil mnoho pokusů. A tak zčista jasna po individuálním průniku mezi dva obránce vstřelil rozdílovou branku Škrejpek. Do konce utkání zbývalo 5 minut. Až v poslední minutě nás Praha uzamkla v obranné třetině. Když už byl gól na spadnutí, ujelo duo Dumišinec-Holeček a prvně jmenovaný po skvělé zadovce Holečka vstřelil uklidňující pojistku. Konečné skóre 3:1!!!

Poslední utkání bez obav

Poslední utkání už nevbuzovalo žádnou obavu. Z předchozích duelů několikrát poražený tým ze Strašic už nebyl z kategorie nejsilnějších. Hráči vysokoškoláků to moc dobře věděli, a tak do zápasu vstoupili s nulovým elánem a snahou. První třetina byla charakteristická zahazováním šancí. A v tomto tempu se pokračovalo i dále. Nijak zvlášť rychlé utkání nabídlo sedm branek v síti našeho soupeře a jednu v síti Trojana. Za zmínku snad stojí jen hatrick velmi agilního Šmejkal, dvě branky Škrejpek a po jedné vsítili Hrabánek a Hlobil. Konečný výsledek byl 7:1.

Pořadí v turnaji bylo: Univerzita obrany Brno, Čáslav, Přerov, Praha a Strašice. Cestu zpět na akademickou půdu do moravské metropole nám všem zpříjemnil pohár za vítězství i pocity dobře odvedené práce.

Text: por. Bc. Ivo Dumišinec
Foto: prap. Bc. Petr Humpolíček

Zimní výlet na Malou Fatru

Ve dnech 27.–28. 12. 2008 se pod vedením zkušeného horolezce (CTVS) konal dvoudenní výlet horolezeckého oddílu Univerzity obrany na slovenskou Malou Fatru.

Původním záměrem bylo zorganizovat horolezecký trénink v oblasti Vysokých Tater. Což mělo probíhat tak, že by si účastníci postavili stany a odtud by denně docházeli k exponovaným místům, kde by probíhal výcvik lezení v zimních podmínkách. Od tohoto záměru však 26. prosince organizátoři upustili kvůli vysokému lavinovému nebezpečí ve Vysokých Tatrách. Proto jsme se tedy operativně rozhodli vyjet na Malou Fatru. Kvůli jinému rázu krajiny se změnil i cíl výletu. Horolezecký trénink se změnil v přechod části hlavního hřebenu pohoří Malá Fatra po ose Terchová – Malý Rozsutec – Velký Rozsutec – Stoh – Poludňový grůň – Terchová.

Odjelo nás tam celkem sedm. Dva současní studenti UO, dva bývalí studenti UO, dva dávní studenti ještě z VVŠ PV ve Vyškově a vedoucí horolezec. Z Brna do Terchové jsme vyjžděli vlastními auty přibližně ve 2 hodiny ráno 27. prosince. A do Terchové jsme dorazili ještě za tmy, a tak nám nezbývalo nic jiného, než počkat do rána.

Po rozednění jsme pobrali nejdůležitější věci a vyrazili na cestu. Na hřeben jsme vystupovali tzv. tiesňavami, korytem horského potoka. Tiesňavy nabízejí nádherný turistický zážitek. Sedla mezi Malým a Velkým Rozsutcem jsme dosáhli někdy kolem poledne. Po celou cestu nám navíc přálo krásné počasí. Výstup na Malý Rozsutec nám umožnil trénink postupu lanového družstva i tzv. mixového lezení. Během sestupu z Malého Rozsutce se přechodně začalo kazit počasí, zvedla se oblačnost a klesla teplota. Navíc pokročil čas a vzhledem k tomu, že v zimě se stmívá asi ve 4 hodiny odpoledne, jsme se rozhodli, že vystoupíme na hřeben a dostaneme se tak blízko k Velkému Rozsutci, jak jen to bude možné. Jak jsme řekli, tak jsme udělali. Vhodné místo bylo nutné i pro přečkání noci, jelikož jsme se dávno předtím rozhodli, že neponeseme stany, ale že si vyhrabeme záhrab ve sněhu. Není nutné připomínat, jak je důležité zvládat tuto dovednost, obzvláště při předpovědi na tuto noc: jasno, -18 °C.

Po přečkání noci – mimochodem nikdo si nestěžoval na to, že by mu byla zima – jsme se probudili do krásného slunečného dne. Tentokrát takové počasí vydrželo po celý den. Nezbývalo nic než si zabalit, připravit se na cestu a vyrazit dále po ose. Z Velkého Rozsutce jsme si vychutnali nádherný pohled na panoráma dalších pohoří na Slovensku. Sestup z Velkého Rozsutce byl poněkud krkolomný vinou množství čerstvého sněhu. K výstupu na další vrchol Malé Fatry, a sice Stoh, jsme použili skialpové lyže nebo sněžnice, podle toho, co kdo měl. Ze Stohu nás „skialpinisty“ čekal příjemný sjezd. O to horší a náročnější výstup byl na další vrchol Poludňový grůň, kdy už docháze-

ly síly (mně asi nejvíc). Z Poludňového grůně jsme opět sjeli na skialpových lyžích do lyžařského areálu, a odtud už pěšky, protože v údolí nebylo dostatek sněhu na pohyb na lyžích, k autům do Terchové a odtud do Brna.

Na závěr bych chtěl ještě za sebe podotknout, že během cesty jsem rozbil hůlku a sluneční brýle a ztratil doklady od auta. Přesto díky perfektní organizaci, náladě mezi lidmi a celkové atmosféře hodnotím výlet kladně a už se těším, až bude zorganizován další podobný.

Text a foto: prap. Bc. Václav Pejchat, 4. ročník FEM

Zástupci Univerzity obrany na V. sjezdu ČMOSA

Koncem minulého roku dospělo ke svému závěru další čtyřleté období existence a činnosti Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády (ČMOSA), což byl důvod ke konání v pořadí již V. sjezdu tohoto odborového svazu. Podle klíče stanoveného Ústředním výborem ČMOSA bylo v základních organizacích zvoleno celkem 80 delegátů, kteří měli reprezentovat členskou základnu na jednání V. sjezdu ČMOSA svolaného na dny 12. a 13. prosince 2008 do Vojenské zotavovny Bedřichov. Základní organizaci ČMOSA na Univerzitě obrany, jakožto největší základní organizaci působící v rámci organizační složky státu Ministerstva obrany, zastupovali čtyři delegáti – doc. Šárka Sobotková, Blanka Hobzová, Hana Ondráčková a Miloslav Havlín.

Poslední přípravy sjezdu probíhaly ještě bezprostředně před jeho konáním, kdy se naposledy na svém zasedání sešly stávající Představenstvo ČMOSA a Ústřední výbor ČMOSA. Členové obou těchto orgánů za vydatné pomoci pracovníků Kanceláře ČMOSA zejména upřesňovali jednotlivé materiály předkládané delegátům sjezdu, aby vlastní jednání sjezdu mohlo probíhat hladce.

Sjezd odborového svazu zahájila úvodním slovem dosavadní předsedkyně ČMOSA Ing. Jitka Šebková, která zároveň přivítala pozvané hosty, mj. místopředsedu ČMKOS Jaroslava Zavadila, náměstka ministryně obrany Ing. Františka Padělka, náčelníka Generálního štábu AČR generálporučíka Ing. Vlastimila Picka a předsedu Slovenského odborového svazu zaměstnanců obrany JUDr. Mariána Lacka. Poté se řízení dopolední části sjezdu ujala doc. Šárka Sobotková a s jejím přičiněním nejprve delegáti schválili navržený pořad jednání sjezdu. Podle tohoto pořadu jednání byl sjezd z hlediska obsahu prakticky rozdělen do pěti základních bloků – zprávy o činnosti jednotlivých orgánů za uplynulé volební období, vystoupení pozvaných hostů, schválení nových Stanov ČMOSA, volby nových orgánů odborového svazu a schválení programových dokumentů na nové volební období.

Nejprve přednesla dosavadní předsedkyně ČMOSA Ing. Jitka Šebková „Zprávu Ústředního výboru ČMOSA o plnění Programu ČMOSA na období 2005–2008, o činnosti a úkolech odborového svazu v období od IV. sjezdu svazu“, ve které zdokumentovala a zhodnotila činnost ČMOSA od minulého sjezdu. Potom následovalo vystoupení dosavadní předsedkyně Revizní komise ČMOSA Evy Pitrové, která přítomné delegáty seznámila se dvěma dalšími důležitými dokumenty – „Zprávou Revizní komise ČMOSA za období od IV. sjezdu svazu“ a „Zprávou o hospodaření Ústředního výboru ČMOSA za období od IV. sjezdu svazu“.

Všechny tyto zprávy ještě doplňovala velmi podrobná „Faktografická zpráva o činnosti ČMOSA v letech 2005–2008“, kterou obdržel každý delegát sjezdu v písemné podobě.

V rámci vystoupení pozvaných hostů byli delegáti sjezdu asi nejvíce zvědaví na vyjádření oficiálních zástupců rezortu obrany. Ti ústy náměstka ministryně obrany i náčelníka Generálního štábu AČR jednoznačně deklarovali ochotu a zájem zaměstnavatele nadále aktivně spolupracovat s odborovým svazem a jeho organizačními jednotkami a co nejvíce minimalizovat negativní dopady stále probíhající reformy rezortu obrany na jeho zaměstnance.

Velmi očekávaným bodem jednání sjezdu byl návrh nových stanov ČMOSA. Tento návrh připravovala pracovní komise, ve které největší kus práce odvedl právě zástupce Univerzity obrany, což se promítlo především do kvality návrhu. Oproti stávajícímu znění stanov jsou sice nové stanovy rozsáhlejší, ale zato vytvářejí mnohem příznivější a jednoznačnější podmínky pro činnost odborového svazu a jeho organizačních jednotek. Po téměř hodinové diskuzi, během níž byly zodpovězeny vznesené dotazy a vysvětleny některé nejasnosti, delegáti sjezdu návrh nových Stanov s účinností od 12. prosince 2008 jednomyslně schválili.

Dalším důležitým, a časově nejnáročnějším, bodem jednání sjezdu byly volby předsedy a místopředsedů ČMOSA a jednotlivých orgánů odborového svazu. Zatímco volby předsedy a místopředsedů ČMOSA a členů a náhradníků členů Revizní komise ČMOSA proběhly poměrně hladce, volby členů a náhradníků členů ústředního výboru ČMOSA a členů Představenstva ČMOSA zabraly několik hodin a skončily až hluboko po půlnoci prv-

ního dne jednání sjezdu. Tato skutečnost byla způsobena zejména počtem navržených kandidátů na jednotlivé funkce. Nicméně nové orgány odborového svazu byly zvoleny. Předsedkyní ČMOSA byla znovu a téměř jednomyslně zvolena Ing. Jitka Šebková a místopředsedy ČMOSA se (opět) stali Ing. Václav Kopecký a Michal Petrovka. Dále byl zvolen pětadvacetičlenný Ústřední výbor ČMOSA a 8 náhradníků jeho členů, jedenáctičlenné Představenstvo ČMOSA a sedmičlenná Revizní komise ČMOSA v čele s Evou Pitrovou a 3 náhradníci jejích členů. Při volbách se neztratili ani kandidáti z Univerzity obrany. Do Ústředního výboru ČMOSA byl zvolen Miloslav Havlín, náhradníkem člena tohoto orgánu doc. Šárka Sobotková a do nové Revizní komise ČMOSA delegáti sjezdu svými hlasy podpořili Ing. Ivetu Práškovou.

V závěrečné části sjezdu věnovali delegáti pozornost předloženým návrhům těchto dokumentů: Program ČMOSA na období 2009–2012, Prohlášení V. sjezdu ČMOSA a usnesení V. sjezdu ČMOSA; všechny tyto návrhy dokumentů byly po krátké diskuzi schváleny.

Dokumenty projednané a schválené V. sjezdem ČMOSA budou v průběhu měsíce ledna 2009 zveřejněny jednak na webových stránkách ČMOSA (www.cmosa.cmkos.cz), jednak na služebním intranetu Univerzity obrany v rubrice **Hlavní menu/Odbory/Dokumenty**. Kromě toho je jeden výtisk nových Stanov ČMOSA k dispozici na sekretariátu ZV ZO ČMOSA, Kounicova 65, dv. č. 85.

Text a foto: Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.

Zázračné tkaniny a brýle

Náš průmysl opouští klasicismus výrobu a přechází na výrobky s vyšší přidanou hodnotou. Uplatňují se počínaje automobilovým průmyslem a zdravotnictvím konče. Na neposledním místě je to vojenství. Kosmický a vojenský výzkum pracuje na nanotechnologiích. Do světa miniaturních rozměrů vstoupil i náš textilní průmysl. V oboru inteligentních tkanin už desítky let funguje Goretex odolný proti vodě a propouštějící vlhkost jako materiál vojenských uniforem např. Bundeswehru. Na obzoru jsou však i jiné převratné novinky, např. tkanina, jež pohybem těla vyrábí elektrickou energii a zároveň ji akumuluje. Zatím jde o kusovou výrobu pro vojenské účely jako zdroj elektřiny v polních podmínkách, ale během pěti až deseti let výroba zlevní a lidské fantazii se pak meze nekladou. Trička i bundy budou svítit, změní krevní tlak a frekvenci tepu. Mobilní telefon bude zabudovaný do límečku košile, počítač do tkaniny trička. Z trička i košile bude znít hudba z přehrávače. Vše bude bezešvě zakomponováno do šatů, jež tak přestanou plnit svou dosavadní pouze ochrannou a módní funkci. Už teď jsou k dostání systémy GPS zabudované v pratelných bundách, konstruované na textilní bázi. Je to zatím drahé, ale vše je otázkou budoucích let.

S firmami pracujícími ve výzkumu nanotechnologií vláken se bude možné setkat od 17. do 19. února na mezinárodním veletrhu módy a textilií Styl v pavilonu C. Půjde o 2. ročník klastru technických textilií Clutex. Náš výzkum se dynamicky rozvíjí a díky vysoké specializaci zatím nehrozí konkurence laciného zboží z Asie. Clutex bude rozdělen do čtyř tematických

celků: technické tkaniny v automobilovém průmyslu, stavebnictví, v bytovém textilu a sportovním textilu. Jinak veletrh Styl bude mít svůj tradiční průběh. K vidění bude 45 módních přehlídek, z toho v pavilonu B to bude Streetwear Show specializovaná na mladou džínovou módu a spojená se soutěží Denim Face. Dále to bude Styl Kabo Show v pavilonu G. Přehlídky kolekcí spodního prádla Styl Dessous Show budou třikrát denně k vidění v pavilonu A2. Z 19 návrhářů z Maďarska, Rumunska, Slovenska a ČR – účastníků soutěže Top Styl Designer – bylo vybráno 8 finalistů. Ze 138 studentů textilních škol ze SR a ČR bylo vybráno 8 finalistů pro soutěž Green Design, kterou podporuje textilním materiálem firma Slezan Frýdek-Místek a bižuterií firma Cristian Lay. Novinkou bude sekce svatebních šatů a společenského oblečení Svatba na Stylu. Souběžně se Stylem probíhá mezinárodní veletrh obuvi a koženého zboží Kabo, kosmetiky Cosmetics a 1. ročník mezinárodního veletrhu pro outdoorové a zimní sporty S1, kde vedle zimního vybavení budou k vidění i lyže.

Mezinárodní veletrh optiky, optometrie a oftalmologie Opta proběhne na výstavišti od 22. do 24. února. Prezентovat bude novinky z oboru, jako například titanové brýle od firem Metzler International, Eye 2000 a Radek Adolt, hliníkové brýle vyrobené technologií užívanou pro výrobu horolezeckých karabin od firmy New Line Optics a sportovní brýle určené pro extrémní sporty firmy Optissimo.

V únoru se na výstavišti bude na co dívat.

Dr. Vít Pospíšil

Kam za kulturou

Janáčkovovo divadlo reprízuje (1. 7. a 12. 2.) Evžena Oněgina. Nová inscenace po letech splácí dluh vůči skladateli v režii osvědčeného činoherního režiséra Zdeňka Kaloče. Aktovky Komedianti a Gianni Schicci R. Leoncavalla a G. Pucciniho, opět v režii osvědčeného operního a filmového režiséra Ondřeje Havelky vtahují (11., 14. a 17. 2.) posluchače do světa 19. století a velkých vášní. Do třetice režisér Juraj Jakubisko, autor nejdražšího slovenského filmu o Alžbětě Bátorové, režíruje Suchoňova Svätopluka v bratislavském Národním divadle, jež bude s touto operou hostovat (15. 2.) v Brně. Premiéra (20. 2.) baletního představení nazvaného Balet 21. století navazuje na tradici velkých jmen, jako byl tanečník Ruského baletu, souboru založeného Dageilevem, a choreograf brněnského baletu Ivo Váňa Psota a slavní čeští choreografové druhé poloviny 20. století, jako Pavel Šmok a díky emigraci náš nejnámější choreograf Jiří Kylián.

Městské divadlo v únoru uvádí dvě premiéry. Muzikál Bídníci, vítězně procházející evropskými pódii, bude (6. 2.) uveden na Hudební scéně a před lety uváděná inscenace T. Williamse Kočka na rozpálené plechové střeše bude premiérována (28. 2.) na Činoherní scéně. Na fotografii je scéna z Mertova a Mošova muzikálu Peklo, diskutovaného divadelní kritikou.

V Divadle Bolka Polívky upozorňujeme na inscenaci R. Harwooda Garderobiér (9. 2.) jejíž děj se odehrává v kočovné divadelní společnosti v bombardované Anglii v roce 1942. Hlavní postavy, garderobiér (B. Polívka) a ředitel společnosti (M. Lasica), však neztrácejí humor. Přihrávají jim E. Vašáryová, J. Čvančarová a Z. Herfortová.

Brněnská filharmonie v únoru uvede několik osvědčených repertoárových lahvůdek. Berliozův Římský karneval a Mendelssohnovu Skotskou symfonii spolu se Schumannovým klavírním koncertem a moll zazní (12. a 13. 2.) v **Janáčkově divadle** pod taktovkou Leoše Svárovského a se sólistkou Annou Gourari. Spolek přátel hudby při Filharmonii Brno bude mít v Besedním domě (17. 2.). Večer francouzské hudby, kde zazní nepříliš hrané skladby C. Debussyho, G. Faurého a C. Francka pro housle a klavír v podání I. Tomáškové za doprovodu R. Ardaševové.

Dr. Vít Pospíšil

Na fotografii Jeffa Kratochvila je scéna z Mertova a Mošova muzikálu Peklo, diskutovaného divadelní kritikou.

Den obnovy samostatnosti českého státu

Ať si to už jen málokdo málokdy uvědomuje, je 1. leden jako svátek Nového roku důležitou a prastarou rituální oslavou koloběhu zániku a obnovy. A přestože tento den po několika posledních let slavíme také jako svátek „obnovy samostatnosti českého státu“, myslím, že jsme si na to ještě zdaleka nezvykli. Sám se rádím k těm, kteří jsou z rozhodnutí poslanců našeho parlamentu z roku 2000 zařadit tento den mezi státní svátky s odkazem na českou státnost dodnes poněkud rozpačití. Snad je to i proto, že na ni přece myslíme každým rokem v září na svatého Václava. A nakonec hned o měsíc později si slavnostně připomínáme vznik Československa, onen důsledek Masarykova historického rozhodnutí dosáhnout „Nezávislé Bohemie“, jak zněl první (původně anglický) návrh názvu tohoto státu.

A myslím, že nemůže být nejmenších pochyb o následujícím: pro Masarykovy vrstevníky bylo tehdy z prachu rakousko-uherské monarchie povstanuvší Československo nepochybně obnovením samostatnosti českého státu. Copak tedy toto Československo nebylo samostatné? V následujících desetiletích bylo přece samostatné alespoň formálně. Uvědomuji si, že je to složitější. A taky smutnější... Neboť vedle let svobodného dynamického rozvoje a kulturního i hospodářského vzestupu tu byla i léta zániku, první okupace (a kolaborace) a radostná chvíle znovuoobnovení (bohužel s tragickým nacionálněsocialistickým elánem), předlouhé roky krutého, importovaného bolševického totalitarismu a po krátké „jarní“ naději ještě druhá okupace a nová kolaborace se vši normalizační trapností (naštěstí s „happy endem“). Ale formálně až na těch šest let říšskoněmeckého Protektorátu Čechy

a Morava bylo Československo samostatným státem. Nepochybně, až do svého zániku...

Ale neskrývá se právě tady problém moderního českého historického vědomí? Není tady skryt důvod mé rozpačitosti? Protože zatím se úplně z živé paměti nevytratil důvod, proč se mezi státními svátky ocitl také 1. leden. Prvního ledna 1993 vznikly na místě dosud jediného federativního státu dva samostatné státy, Česko a Slovensko. Na Slovensku se toho dne veřejně slavilo, v Česku se slavil Nový rok a vznik samostatného českého státu se zároveň tehdy bral jako jaksi podivný a ještě pořád ne zcela pochopený fakt. Všeobecnou náladu dobře vystihovalo mínění, že když už to ti Slováci chtějí, my že můžeme nakonec žít i bez nich...

Jakkoliv si už dávno česká společnost na „nový“ stát zvykla a dnes převážně kladně hodnotí důsledky rozdělení Československa, pro historické vědomí české společnosti se v podstatě mnoho nezměnilo. Česká republika jaksi přirozeně a kontinuálně nahradila Československo (s jeho vlajkou a českou „polovinou“ československé hymny), kteréžto ovšem bylo vlastním počátkem obnovení české samostatnosti. Pro Slováky je to jiné. Ale pro obyvatele českých zemí na tom asi ani státní svátek ještě dlouho nic nezmění...

A právě proto zkusme jít račím krokem posledními roky existence Československa. Copak nebylo možné udržet stát obývaný převážně lidmi dvou tak blízkých jazyků, jako jsou čeština a slovenština?

Československo zaniklo o půlnoci 31. prosince 1992 na základě zákona přijatého teprve 25. listopadu Federálním shromážděním jako nejvyšším zákonodárným orgánem československé federace. Zákon, který umožňoval zánik státu bez nutnosti vyhlásit federální referendum, nebyl přijat bez průtahů ze strany odpůrců rozdělení ČSFR. Zabránit mu ale nemohli, protože prohráli v květnu 1992 ve federálních volbách a v československém parlamentu jich byla menšina. Rozhodnutí o rozpadu federace bylo učiněno o šest měsíců dříve během povolebních vyjednávání o nové

federální vládě. Obě ve volbách vítězná strana, česká středopravicová ODS a slovenská levičová HZDS, personifikované pragmatickým Václavem Klausem a populistickým Vladimírem Mečiarom, se tehdy vzájemně dokázaly dohodnout jen na jediném bodu – rozdělení federace. Slovenská národní rada ostatně neváhala a 1. září přijala úplnou ústavu Slovenské republiky. Její český protipól pak narychlo sepisoval ústavu České republiky, aby se nový stát nezrodil do úplného ústavního chaosu. Rozdělení státu bylo závěrečným dějstvím hledání společného česko-slovenského kompromisu, který se navíc odehrával v ústavních kulisách komunisty znetvořené federace, kdy jen malá skupina poslanců mohla blokovat jakákoliv zásadní ústavní řešení. Začalo to již na jaře 1990 brzy po listopadové revoluci žabomyší „pomlčkovou válkou“ o název společného státu, pokračovalo od léta až do konce prvního roku křížení liberální demokratického parlamentního systému sporem o federální a republikové kompetence. První vskutku vážná krize byla vyvolána slovenským požadavkem uzavřít základní česko-slovenskou smlouvu, která podobná jakési předmanželské smlouvě měla před a nad federální ústavou trvale bdít nad pravidly soužití Čechů a Slováků. A tady se ukázal základní česko-slovenský rozpor nejsilněji. Ačkoliv se česká politická reprezentace upřímně snažila najít kompromisní řešení (paragrafové znění smlouvy „mezi lidem České republiky a lidem Slovenské republiky reprezentované ČNR a SNR“ již bylo v únoru 1992 připraveno, nicméně marnotratně předsednictvem SNR shozeno ze stolu), myslím, že podstatu slovenských snah nikdy nechápala. Československo jí ztělesňovalo splnění národních snah, skrze Československo měla žít česká státnost a něco podobného očekávala i ze Slovenska. Jenomže slovenská identita byla utvářena jinými dějinami, staletými státní příslušnosti k uherskému království a také sladkohořkou zkušeností 20. století. V něm se obyvatele Slovenska snažili jako Slováci (nikoliv tolik jako Českoslováci) najít vlastní pozici ve střední Evropě; jednou i samostatně v podobě nechvalného autoritativního Slovenského štátu fašistického rodokmenu, ale jinak po dlouhý čas v rámci až přespříliš centralizovaného Československa. Všechny pokusy vystoupit z českého stínu byly z české kotliny vnímány tak trochu jako narušování „československé vzájemnosti“. A tak všechno nakonec dospělo k zániku Československa. Na jeho konci tady stály dvě nové republiky; překvapeně, ale šťastně emancipované Slovensko, a neméně překvapeně, ale ke společnému soužití i trochu zlohostejněné Česko. Máme-li si pak s každým 1. lednem vzpomenout na obnovu české státnosti, může to na první pohled vyznívat ironicky. Avšak po krátkém zamýšlení otevírá druhý pohled cestu k uvědomění si faktu, že státní a národní historie nebývá vždycky důsledkem nadšení a vůle jeho obyvatel, ale také důsledkem jeho chyb a třeba i přehnané zahleděnosti do sebe sama.

Brněnská vila Tugendhat byla v létě 1992 svědkem rozhodnutí představitelů ODS a HZDS o definitivním rozdělení Československa.
Foto: archiv MMB

Text: Mgr. Jiří Němec, Ph.D.

Soutěžní křížovka o čepici!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 13. února 2009.
Písemně na adresu: Univerzita obrany,
Redakce Listů UO, Kounicova 65, 612 00 Brno.
Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:
listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Výherci z č. 4 jsou Tomáš Béza a Vladimír Lešovský.

Šance
pro dva čtenáře

	SVINOUT	1	NAŘIKAT řidč.	SLABÝ VÍTR bás.	OTEC kníž.		ZUTÍNAT	SPOJKA	RACHMAN. OPERA	ZPĚVNOST řidč. hud.
ČÁST VĚTY						NA ONO MÍSTO				
HNÍST						ZVÍŘECI MLÁDĚ CIKÁN				
BIBLICKÁ POSTAVA					VZBOURE- NEC ČASNÁ					
ROZPOU- ŠTĚT SE				UMĚLECKÝ SLOH SET						
CITOSL. PODIVU			OSAMO- CENA KRUH					ZNAČKA OSMIA VLÁKNO		
PTÁK S VELKÝM ZOBÁKEM						TELEVIZNÍ NOVINY zkr. NEMOCNÝ něm.			2	HORSKÁ LOUKA
	BAJONET ODBÍHAT						DIETLOVA HRDINKA OLYMPIJ. REKORD			
SVATEBNÍ KVĚTINA					UBYTOVACÍ ZAŘIZENÍ NEBOŤ nář.					
CITOSL. OHRAZENÍ				NOČNÍ PODNIK KU.KLUX- KLAN zkr.				INIC. ZPĚV. MARGITY ZAČÁTEK ZÁVODU		
ČÍNSKÉ ŽENSKÉ JMÉNO			ČIN kníž. ANEBO něm.				STOVKY ŘEMEN zast.			
EDÉM					MLÁDĚ KOČKY SPZ PRAHA					SPZ TABOR
ALKOHOL. NÁPOJ						LÉČKA ŘÍMSKY 6				
KLEKÁNÍ				ČTVRTÁ TRÍDA GYMNÁZIA						
DEHET				ROSTLINNÉ LISTY						MELOS

Miláčku, ten řízek je hrozně tvrdý. No jo, to taky musíš pořádně kousat, Františku, to víš, . . .

Banderovci na jihovýchodní Moravě

Pohyb Banderovců na Hodonínsku

V hlášeních evidovaných brněnským velitelstvím SNB se nejčastěji vyskytují zprávy o pohybu banderovců v (tehdejších) okresech Uherské Hradiště (90x) a Uherský Brod (67x). Na třetím místě je okres Hodonín, odkud bylo podáno 45 hlášení. Z okresu Kyjov bylo 18 hlášení. Na území Moravy bylo celkem 44 správních okresů a expozitura ZNV v Ostravě.

Například 14. srpna byli v ranních hodinách viděni v Bohuslavicích u Kyjova tři muži ve vojenských šatech. Ovšem téhož dne se v Liščímu lese u Kuželova pohybovala skupina, kterou svědci odhadovali na sto ozbrojenců.

O tři dny později přepadlo několik desítek banderovců jednotlivé domy v Jestřebicích. Jednomu mladému muži, čtyřicetiletému Otakarovi Kratochvílovi, se však podařilo při souboji v chodbě domu, kam vběhl na pomoc, jednoho banderovce odzbrojit. Na dalšího vetřelce narazil ve tmě mezi domy a díky své srdatosti jej s namířenou ukořistěnou zbraní (přestože mezitím zjistil, že nestřílí) zajal. Jeho samopalem pak vystřelil po dalším prchájícím nezvaném hostu a pravděpodobně jej zranil. Při střelbě se dali banderovci rozptýlení a loupící v chalupách na útěk. Dodnes zde žijí pamětníci těchto událostí. Dokonce i jeden, u něhož hodlali tzv. povečeřet. „Za namazaný chleba sádlem poděkovali ... německy, než utekli vy-

plašení střelbou. My jsme totiž právě ten chleba večereli,“ řekl Jaroslav Ševčík, který se letos dožil devadesáti pěti let. O střelbě a místním hrdinovi zase vyprávěl Josef Tomanec, dnes šestadevadesátiletý čilý stařík. Tento případ byl jediným svého druhu na jižní Moravě, kdy se tak velká tlupa odvážila přímo do obce mezi obyvatele. Jistě měli velmi dobrý průzkum a o situaci v obci bez vojska věděli, dříve než do ní vpadli!

Následujícího dne, 18. srpna, byla zaznamenána hlášení o pohybu banderovců mezi obcemi Lužice a Josefov. Dva z nich vystřelili z pistole na průvodčího vlaku, který jel na kole ze služby domů. Přibližně ve stejnou dobu byli jiní dva ozbrojenci viděni u Stražovic.

O den později zastavili tři banderovci u Žarošic pastýře a podrobili ho výslechu. Zajímaly je údaje o pohybu našich ozbrojených sil. Téhož dne, 19. srpna kolem desáté hodiny večerní, byla na křižovatce silnic Hodonín-Dubňany-Mutěnice velká třicetičlenná skupina ozbrojených banderovců. Dokonce zastavovali provoz a získávali informace o tom, kde se vyskytuje naše vojsko. Část skupiny byla přitom schována v lese. Údaj o takovém množství banderovců je snad možné dát do souvislosti se zprávami z Kuželova, neboť odjinud již velké skupiny hlášený nebyly.

Opět uběhl den a navečer na cestě z Mutěnic do Čejkovic spatřil ve světle reflektorů řidič nákladního auta skupinu asi osmi mužů krytých vojenskými celtami. Další hlášení toho dne byla z Moravan, Koryčan, Lískovce a Čeložnic. V poslední obci se dokonce opět podařilo banderovce odzbrojit. Měl pušku a granáty a s polským

přízvukem žádal po hospodyni mléko. V té chvíli vešli do domu dva sousedé a s pomocí manžela se na nevídaného návštěvníka vrhli, vzali mu zbraně a podali zprávu policistům.

S podzimními měsíci postupně hlášení o banderovcích na Hodonínsku ubývalo. Často však vzrůstala jejich agresivita. Byli nervózní, dezorientovaní. Žádali často mapy, neměli zásoby potravin, jejich velitelé, kteří jim dali pokyny na rozptýlenou cestu po Moravě, byli již daleko. Hlášení pokračovala zprávami o loupežích potravin a peněz (Vřesovice, Čeložnice, Javorník...).

Václav Vavřina z Čeložnic prokázal notnou odvahu, když přistihl v domě Boženy Půckové banderovce, který se dohadoval se selkou o potravě, již chtěl do konvičky. Když se banderovec k selce otočil, vrhl se na něho a spolu s manželem Půckové ho odzbrojili a následně předali příslušníkům SNB.

Strhly se další přestřelky, zejména na mostech nedaleko Strážnice. Dvoučlenná hlídka příslušníků SNB z bunkru zpozorovala, že se k ní blíží po jejich straně tři postavy. Ty na výzvu „stůj“ ihned zahájily palbu. Naši ji opětovali s granátem. Ráno byl jeden z banderovců nalezen nedaleko bojiště. Ostatní utekli.

V listopadu už byl z Hodonínska hlášen pohyb banderovců jen dvakrát. Podzim s mlhavými nocemi a stíny postav se zbraněmi v rukou se nachýlil ke konci.

Jan Kux

Foto: archiv autora

